

# DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 3  
Sausis - January 19, 1979

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS  
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.  
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

## Savaitės įvykiai

JAV, Prancūzijos, Britanijos ir V. Vokietijos vadai, baigdami savo konferenciją, patikino Sov. S-gą, kad JAV santykių su Kinija užmezgimas nesumažins Vakarų įsipareigojimų atoslūgio politikai ir strat. ginklų apribojimo sutarčiai.

Vietnamo kariuomenės daliniai su jų remiamais Kambodijos išlaisvinimo fronto partizanais užėmė Kambodijos sostinę Phnom Penh ir vienintelį jos uostą Kompong Son ir paskelbė naują Kambodijos vyriausybę. Jos prezidentu paskirtas fronto vadas Heng Samrin.

Kambodijoj buvę užsienio diplomatai ir Kinijos patarėjai pasitraukė į Tailandą. Nors kovos Kambodijoj dar tebevyksta, bet Sov. S-ga, Vietnamas ir R. Vokietija pripažino naują Kambodijos vyriausybę.

Kinijos min. pirm. pavaduotojas Teng Hsiao-ping pareiškė, kad prie Kinijos prijungtam Taiwanui reikėtų atsisakyti tik savo suvereniteto, bet galėtų pasilaikyti savo vyriausybę ir kariuomenę su pilna autonomija ir savo ūkine bei socialine santvarka.

Būsiamasis Irano min. pirmas Shaphur Bakhtiar sudarė vyriausybę iš technokratų, bet ne partijų atstovų. Jis pats buvo pašalintas iš opozicinio tautinio fronto. Demonstracijos krašte vis dar tebevyksta, nes šachas vis dar nepasitraukia. Neramumam krašte užtrukus, Irano kariuomenė gali įvykdyti perversmą kraštui nuo komunistų kontrolės apsaugoti.

Saudi Arabijai dėl įvykių Irane apiraminti prez. Carter nusprendė pasiųsti ten JAV karo lėktuvų su apie 300 karių įgula. Lėktuvai neturės jokių paprastai turimų Sparrow raketų. JAV nusistatymui pasikeitus, lėktuvnešio Constellation kelionė į Indijos vandenyną laikinai buvo sulaukta.

Iš Varšuvos pakto valstybių tik viena Rumunija drįso pamerkti Vietnamo agresiją prieš Kambodiją kaip "sunkų smūgį socializmui".

Irano religinės opozicijos vadai Ayatollah Ruholla Khomeini pažadėjo ir toliau parduoti Vakaram aliejų ir palaikyti draugingus santykius su JAV, jei pastarosios atsisakys remti šachą.

Afganistane veikią prieš sovietinę vyriausybę partizanai užėmė kariuomenės įgulos Sheiburi bazę, sunaikino 60 karių ir paėmė 2 tankus.

Argentina ir Čilė pasirašė sutartį, pagal kurią jų ginčas dėl 3 salų pavardamas spresti popiežiui Jonui Pauliui II. Per tarpininkavimo laikotarpį šalys pasižadėdamos nesiimti jokių vienašalių priemonių ir sutinka atitraukti savo kariuomenes iš pasienio.

Tūkstančiai kiniečių pagerbė mirusio min. pirmo Chou En-lai atminimą 3 m. mirties su-kaktuvų proga. Per tą progą su-ruoštas demonstracijas buvo reikalaujama demokratijos ir žmogaus teisių.

Britanija nutarė parduoti Kinijai statmenai kylančių Harrier karo lėktuvų ir kitų fabriku įrengimų už 2 bil. dol.

Nors Kinija buvo pasiuntusi į Vietnamo pasienį žymias kariuomenės dalis, tačiau, vengdama Sov. S-gos galimo įsikišimo, nuo karinių veiksmų prieš Vietnamą susilaikė.

Dėl įvykių Irane Izraelis pradėjo reikalauti, kad Egiptas, pasirašydamas taikos sutartį su Izraeliu, pasižadėtų Izraelį apsauginti aliejum iš Sinajų esančių šaltinių.

## RAŠO POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II

### Šv. Tėvas laišku kreipėsi į Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo 30-ties metų proga

Reikšminga Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos trisdešimties metų sukaktis Šventajam Sostui suteikia progą dar kartą išreikšti žmonėms ir tautom savo nuolatinį rūpestį pagrindinėmis žmogaus teisėmis, apie kurias aiškiai kalba jau Jėzaus Kristaus Evangelija.

Turėdamas tai prieš akis, rašo popiežius Jonas Paulius II, aš sveikinu jus, pone Generalinis Sekretoriau, o per jus ir Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos pirmininką ir narius, kurie nutarė paminėti šias metines. Norėčiau visiem jums išreikšti savo tvirtą pritarimą Jungtinių Tautų nuolatiniam įsipareigojimui vis aiškiau, vis įtakingiau ir vis veiksmingiau ugdyti pagarbą pagrindinėm žmogaus teisėms.

Pastarųjų 30-ties metų laikotarpis buvo atlikti kai kurie reikšmingi darbai, ir buvo dedama daug pastangų, siekiant sukurti ir išlaikyti tas teises struktūras, kuriomis remiantis, būtų galima ginti Deklaracijos išreikštus idealus.

Prieš deves metus įsigaliojo Tarptautinė ekonominių, socialinių bei kultūrinių teisių sugartis ir Civilinių bei politinių teisių konvencija. Šiomis sutartimis Jungtinės Tautos žengė stambų žingsnį pirmyn, suteikdamos veikimo galią kai kuriems iš jų pagrindinių principų, kurie nuo pat organizacijos įsteigimo buvo įjungti į jos veikimo programą: tai yra sudaryti teisiškai saistančias struktūras ugdyti atskirų asmenų žmogiškom teisėms ir saugoti jų pagrindinėm laisvėms.

Be abejonės, reikėtų dėti pastangas, kad vis daugiau ir daugiau valstybių ratifikuotų šias konvencijas, taip sudarant sąlygas Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaraciją vis plačiau įgyvendinti pasauly. Tokiu būdu Deklaracija įgautų didesnį svorį, nes ji išreikštų visų tautų tvirtą nusistatymą įstatymišku įtvirtinimu saugoti ir apginti visų vyrų ir visų moterų teises, atmetant bet kokią rasinę, lytinę, kalbinę ar religinę diskriminaciją.

Reikia pažymėti, kad Šventasis Sostas, vykdydamas savo misiją įvairiose plotmėse, visuomet stengėsi ištikimai bendradarbiauti su Jungtinėmis Tautomis, palaikydamos jų iniciatyvą, atliekant šį kilnų, bet sunkų uždavinį. Šventasis Sostas visuomet labai vertino ir rėmė Jungtinių Tautų pastangas, siekiančias vis veiksmingiau užtikrinti pilną ir teisingą pagrindinių žmogaus asmens teisių bei laisvių apsaugą.

Nors per 30 metų pasiektais rezultatais šioje srityje su pilnu pagrindu galima didžiuotis, bet vis dėlto negalima nutylėti, kad pasauly, kuriame gyvenam, dar per daug yra neteisingumo ir priespaudos pavyzdžių. Negalima nematyti tos spragos, kuri yra atsivėrusi tarp reikšmingų Jungtinių Tautų pareiškimų ir didėjančio skaičiaus žmogaus teisių pažeidimų, pasireiškiančių įvairiuose pasaulio kraštuose ir įvairiose žmonių bendruomenės sferose. Tokia padėtis kelia liūdėsį ir jokių būdu neleidžia apsiprasti su esama padėtimi.

Kas gali paneigti, kad šiandien tiek pavieniai asmenys, tiek valstybių valdžios be jokios atodairos pažeidžia pagrindines žmogaus asmens teises, kaip,

pavyzdžiui, teisę gimti, teisę gyventi, teisę į darbą, teisę į taiką, į laisvę, į socialinę teisingumą, teisę laisvai apspręsti tautų ir valstybių ateitį?

Toliau popiežius Jonas Paulius II sumini kai kurias kolektyvinės prievartos formas, kaip rasinė diskriminacija prieš asmenis ir asmenų grupes, fizinių bei psichinių kankinimų naudojimas, susidorojant su politiniais kaliniais bei disidentais.

-o-

Antrojo dokumento dalyje popiežius Jonas Paulius II iškelia klausimą: kokių kriterijų turėtume naudotis, kokių pagrindų turėtume remtis, norėdami nustatyti žmogaus teisių padėtį šiuolaikiniame pasaulyje ir atskiruose kraštuose? Kas yra tas pagrindas, ant kurio galėtų vystytis asmeninės ir socialinės žmogaus teisės? Be jokios abejonės, atsako jis, visų teisių pa-

grindą yra žmogaus asmens orumas.

Cia popiežius Jonas Paulius II cituoja popiežiaus Jono XXIII encikliką "Pacem in terris", kurioj taip sakoma: "Kiekvienas normalus ir naudingas žmonių jungimasis ir bendruomenė reikalauja priimti vieną pagrindinį dėsni. Būtent: dėsni, kad kiekvienas atskiras žmogus (individas) tikrai yra asmuo... Kaip toks, jis turi teises ir pareigas, kurios kaip tiesioginė išdava kyla iš jo prigimties. Šios teisės ir pareigos yra visuotinės ir neliečiamos ir dėl to visiškai neatimamos".

Visai panašų tvirtinimą randam ir Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos įžangoj, kur sakoma: "Pripažinimas vidinio orumo ir neliečiamų teisių kiekvienam žmogui yra laisvės, teisingumo ir pasaulinės taikos pagrindas". Ne kas kitas, o kaip tik

(mukelta i 2 psl.)



Kaunas žiemą. Žvilgsnis į miestą nuo Vytauto kalno. Nuotr. A. Naruševičiaus

Buvęs Kambodijos valstybės galva princas Norodom Sihanouk per Kiniją atvyko į JAV, kur įvyksimam JT saugumo tarybos posėdyje bandys ginti Kambodijos reikalus. Spaudos konferencijoj jis maldavo JAV ir JT daryti visa Kambodijai nuo Vietnamo išlaisvinti.

Princas Norodom Sihanouk patvirtino, kad Kambodijoj jis buvo laikomas namų arešte, kad jo 2 dukterys su šeimom buvo ištremtos į krašto gilumą ir jų likimas jam nėra žinomas. Jis taip pat patvirtino, kad Kambodijoj nebuvo pinigų, jokios telefono ar telegrafo tarnybos, jokių turgų ir teismų ir jokios laisvės.

JAV ir Filipinai pasirašė iki 1983 galiojančią sutartį, pagal kurią JAV karo aviacijos Clark ir karo laivyno Subic Bay bazės galės nevaržomos ir toliau veikti. JAV sutiko už tai suteikti Filipinam 500 mil. dol. karinės ir ūkinės pagalbos.

## J. KRALIKAUSKAS — LAUREATAS

Draugo dienraščio romano dvidešimt septintojo konkurso vertinimo komisija, kurią sudarė pirm. Aloyzas Baronas, sekr. Julija Švabaitė-Gylienė, nariai Jankutė-Užubalienė, Juozas Placius ir Pranas Razminas, sausio 7 Chicagoje posėdžiavo ir laimėtoju išrinko Stiglos slapyvardžiu pasirašytą romaną "Įkaitė Vilniaus akmenys". Atidarius voką, paaiškėjo, kad romano autorius yra Juozas Kralikauskas, gyvenąs Islington, Ont., Kanadoj.

Šio premijuoto romano mecenatai yra Marija ir Juozas Mikonai iš Clevelando.

Rašytojas J. Kralikauskas yra išleides nemažą kūrinį, ypač istorinėmis temomis. Panašiuose Draugo konkursuose buvo premijuoti jo romanai "Titnago ugnis", "Mindaugo nužudymas", "Martynas Mažvydas Vilniuje". Lietuvių Rašytojų D. jam paskyrė premiją už "Vaisvilką".

## IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Gruodžio 21 Liet. rašytojų sąjungos valdybos plenumas naujais sąjungos nariais priėmė 4 rašytojus. Štai tie išrinktieji:

Poetė Ramutė Girkontaitė — gimusi 1942 Gonių k., Skuodo rajone. Vilniaus universitete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. Debiutavo poezijos rinkiniu "Riksmas" (1969). Praėjusiais metais išleistas kitas jos eilėraščių rinkinys — "Avilait prie kelio" (1978). Plačiau yra pasireiškusi vaikų poezijoje: rinkiniai — "Ką pamiršo zuikis" (1972), "Paukščių trimitas" (1974), "Neonų miestas" (1976), "Angliukas ir sniegėna" (1978).

Poetas Vytautas Mačiūka — gimęs 1930 Kaune. Skulptūrą studijavo Vilniaus dailės institute (baigė 1964). Iš žymesnių dailės darbų minėtini — Dariaus ir Girėno antkapis, Dariaus ir Girėno paminklas. Poezijos rinkiniu "Nugladinti akmenys" debiutavo 1965. Paskutinis eilėraščių rinkinys — "Ritmai" (1978). Daugelį metų gausiai reiškėsi periodinėje spaudoje, bet priėmimo į rašytojų sąjungos narius jam ilgai teko laukti.

Vertėjas Valdas Petrauskas — gimęs 1938 Kaune. Vilniaus universitete studijavo prancūzų kalbą ir literatūrą. Verčia iš prancūzų, ispanų, italų, rusų kalbų — daugiausia beletristiką. Esąs išvertęs 18 knygų. Šiuo metu yra rusiško žurnalo Litva Literaturnaja vyresnysis redaktorius.

Literatūros kritikas Valentinas Sventickas — gimęs 1948 Šeštokų k., Lazdijų rajone. Vilniaus universitete studijavo lietuvių kalbą ir literatūrą. Šiuo metu yra Literatūros ir Meno kritikos redaktorius. Jo recenzijų ir literatūros apžvalgų gausu periodikoje. Atskira knyga yra išleides kritikos veikalą "Eilėraščių keliai".

Literatūros ir Meno 1978 metų premijos paskirtos šiems rašytojams ir kritikams: už literatūros kritiką Vitui Areskai, Algimantui Bučiui, Valentui Sventickui ir debutantui Rimantui Kasparui; už teatro kritiką — Danai Rutkutei; už muzikos kritiką — Vytautui Landsbergiui; už dailės kritiką — Gražinai Kiaugienei; už publicistiką — Stasiui Kašauskui ir Birutei Mackonytei; už prozos debiutą — Birutei Baltrušaitytei.

Gruodžio pabaigoje sovietinės rašytojų sąjungos valdybos plenumė Maskvoje dalyvavo ir keli lietuviai rašytojai: Liet. rašytojų sąjungos pirmininkas A. Maldonis, E. Mieželaitis, Just. Marcinkevičius, J. Avyžius, A. Bieliauskas, M. Sluckis.

Literatūros ir Meno paskelbto iš lenkų kalbos eilėraščių vertimo konkursą laimėjo dvi Vilniaus universiteto filologijos fakulteto studentės: Danutė Kalindravičiūtė ir Monika Vosyliūtė. Konkurse reikėjo išversti lenkų rašytojo Tado Ruzevičiaus eilėraščių "Formos". Būdinga, kad eilėraščių vertime nedalyvauja jau žinomi jaunesnieji Lietuvos poetai.

Prieš pat Naujuosius Metus Lietuvoje mirė dailininkas Antanas Gedminas. Buvo gimęs 1927 Ervilko apylinkėje. Mokėsi Ervilke, Jurbarko ir Kauno taidomosios dailės institute. Jo nekrologe, pasirašytame net 23 komunistinės valdžios viršūnių, rašoma, kad A. Gedminas buvo "principingaskomunistas" (...). "Daug jėgų atidavė meninės inteligentijos telkimui, lenininio partiskumo ir liaudiškumo principų lietuvių tarybinėje dailėje įgyvendinimui." Daugiausia reikėsi politinių plakatų piešimui ir knygų iliustravimui.

Puškino vardo muziejuje Vilniuje buvo paminėta Adomo Mickevičiaus 180 metų gimimo sukaktis. Mickevičiaus poeziją skaitė L. Noreika, dainavo Beatričė Grincevičiūtė.

Leningrado etnografinio muziejaus parodoje savo kūrinius buvo išstatę 302 lietuvių liaudies meistrai. Rašoma, kad buvo per 400 gintaro dirbinių, medžio skulptūrų, juostų, audinių.

Tenyskėje spaudoje paminėta žinomo choreografo Juozo Lingio 60 metų amžiaus sukaktis. Gimęs 1919 Gylisčių k., Sintautų vls., studijavęs Kauno ir Vilniaus universitetuose. Nuo 1946 vadovaudamas Valstybiniam dainų ir šokių liaudies ansamblui, J. Lingys yra sukūręs per 150 lietuviškų liaudies šokių derinių. Yra išleistas kelios jo parašytos knygos apie lietuvių liaudies šokius: "Lietuvių liaudies šokiai" (trys tomų), "Šokiai ir žaidimai", "Lietuvių liaudies žaidimai".

Muzikos kritikai Mažojoje baroko salėje (buvusioje bažnyčioje) susipažino su nauju stambiu komp. Broniaus Kutavičiaus kūriniu — oratorija, pavadinta "Paskutinės pagonio apeigos". Kūrinys sukomponuotas vargonams, chorui ir ragams. Libretą parašė poetas Sigitas Geda. Veikalas susideda iš 4 dalių: "Žiogė žaliai", "Medvegalio pagarbības", "Gyvatės užkeikimas" ir "Ažuolo pagarbības". Vargonais grojo L. Digrys, solo dainavo G. Kaukaitė, talkino M. Čiurlionio meno mokyklos choras, vadovaujamas R. Zdanavičiaus, ir tos pat mokyklos mokiniai — ragų puikiai. Oratorijos premjera buvo numatyta Naujųjų Metų išvakarėse. Muzikos kritikai rašo, kad oratorija turi ramų, iškilmingą, kiek paslaptingą šventės nuotaiką. Kūrinįje atsispaudė ir senųjų lietuvių sutartinių bruožai.

1978 metų pačioje pabaigoje Vilniuje buvo ypač daug koncertų: gruodžio 31 Valstybinės filharmonijos orkestras Vilniaus filharmonijos salėje turėjo J. Strausso kūrinių vakarą (toks pat vakaras gruodžio 30 buvo Kaune), gruodžio 31 Lietuvos kamerinis orkestras koncertavo Vilniaus gražųjame gamyloje, tas pats orkestras tą patį dieną vakarą turėjo koncertą Paveikslų galerijoje. Orkestrui talkino vargonininkas B. Vasiliauskas ir smuikininkas E. Paulauskas; gruodžio 31 Mažojoje baroko salėje vargonais grojo L. Digrys, dainavo G. Kaukaitė, smuiku grojo E. Digrys, dalyvavo ir M. K. Čiurlionio meno mokyklos choras; Vilniaus meno darbuotojų rūmuose N. Metų išvakarėse koncertavo Vilniaus valstybinis kvartetas ir senosios muzikos ansamblis; N. Metus sutinkant, Vilniaus mokslininkų rūmuose koncertavo pianistai L. ir K. Grybauskai, dainininkai R. Maciūtė, A. Stasiūnaitė, aktorė N. Gelžinytė; Kauno buvusioje Įgulos bažnyčioje (dabar vitražo ir skulptūros galerijoje) N. Metų išvakarėse koncertavo Kauno valstybinis choras, vadovaujamas P. Bingelio.

Geriausią popierių visoje Sovietų Sąjungoje pagamina Petrašiūnų (dabar pavadintas J. Janonio vardu) popierių fabrikas. Popierius esąs lygus, baltas, standus, atsparus rūgštims ir aukštai temperatūrai. Jame spausdinama ir Didžioji Tarybinė Enciklopedija.

Garbės vardas už raudonąją veiklą. Lietuvoje lankėsi Amerikos raudonosios lietuvių veikėjos Ksavera Karosienė (iš San Francisco) ir Ieva Mizarienė (iš Brooklyn). K. Karosienė suteiktas nusipelnusios Lietuvos kultūros veikėjos vardas. Toks vardas I. Mizarienei suteiktas jau anksčiau. Būdinga, kad "garbės vardo" suteikimo iškilmių komedijoje dalyvavo partinės viršūnės: P. Griškevičius, L. Šepetys, R. Songaila, F. Strumilas, A. Laurinčiukas, P. Petronis, A. Barkauskas. Argi ne juokinga, kai už aklą okupantų propagandos vykdymą lietuvių išveivijoje suteikiamas Lietuvos nusipelnusios kultūros veikėjos vardas (toks pat juokingas buvo ir A. Bimbai daktaro laipsnio suteikimas)?

Pr.N.

## Savaitės įvykiai

Kinija nutarė įsteigti 153 specialias ir atidaryti 16 anksčiau uždarytų kolegijų.

JAV netiesiogiai patarė Iranui šachui kuriam laikui išvykti iš krašto.

Prancūzijos aliejų gabenantis laivas sprogo prie Airijos krantų, užmušdamas 41 įgulos narį ir 9 uosto darbininkus.

Žydų sionistų organizacija įteikė prez. Carter petičiją su 100,000 parašų, kad Jeruzalė būtų pripažinta Izraelio sostine.

Čekoslovakijoje prasidėjo disidentų Jaroslav Sabata byla.

I Kambodijos puolimus yra įsivėlusius Vietnamo kariuomenės 13 divizijų.

Nežiūrint Sov. S-gos ir Čekoslovakijos trukdymų, JT saugumo taryba išklauė Kambodijos princą Norodom Sihanouk skundą dėl Vietnamo agresijos prieš Kambodiją, bet jokios rezoliucijos tuo reikalu nepriims, nes Sov. S-ga ją vetuotų.

Kambodijos min. pirm-ko pavaduotojas Ieng Sary per Tailandą ir Hong Kongą išvyko į Kiniją.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance pareiškė, kad Irano šachas netrukus sudarys regentų tarybą jam atstovauti ir pats išvyks kuriam laikui iš krašto.

Irano min. pirm. Bakhtiar pateikė parlamentui savo vyriausybės programą, pagal kurią jis sieks stiprinti ryšius su arabų valstybėmis, remis palestiniečių teises ir sulaukys aliejaus pardavimą Izraeliui ir P. Afrikai.

Taivano min. pirm-kas Y.S. Sun atmetė Kinijos siūlymus dėl Taivano prijungimo prie Kinijos.

Daugiau kaip 170 JAV atsargos generolų ir admirolų įspėjo prez. Carter, kad Sov. S-ga siekia ne kariškes lygybės su JAV, bet persvaros prieš JAV.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance pareiškė, kad Egiptas ir Izraelis sutiko atnaujinti taikos derybas. Iš pradžių jos bus vykdomos per JAV ambasadorius Egipte ir Izraelyje, o vėliau bus tęsiamos pasitarimais tarp valst. sekretorių ir Egipto bei Izraelio užs. reik. ministerių.

Jamaikos vyriausybei pakėlus aliejaus produktų kainas, gyventojai sukėlė neramumus, per kuriuos žuvo 6 žmonės.

Ispanijos geležinkelio darbininkai, reikalaudami didesnių atlyginimų, paskelbė streiką ir suparalizavo susisiekimą traukiniais.

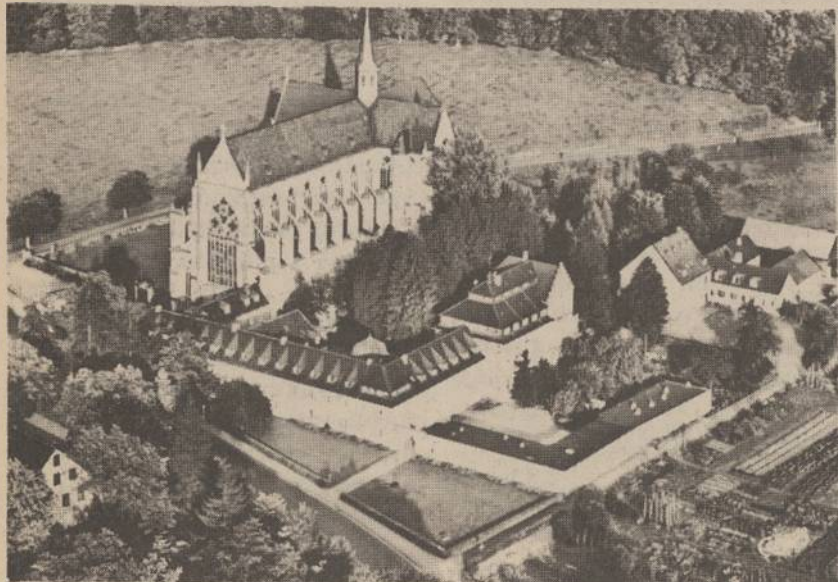
Irakas įvykdė mirties bausmę 18 sovietų remiamos komunistų partijos narių ir areštavo 8 partijos centro komiteto narius.

Popiežius Jonas Paulius II į jo anksčiau turėtą Krokuvos arkivyskupo sostą paskyrė savo artimą bendradarbį msgr. Franciszek Macharski.

Britanija išpareigojo jos valdomai Brunei kolonijai už 5 m. suteikti nepriklausomybę.

Prez. Carter atmetė gynybos sekr. Harold R. Brown siūlymą statydinti 90,000 t lėktuvnešių ir įsakė sudaryti planus mažesnių karo laivų statybai.

Nepaisant Sov. S-gos raginimų padidinti karo reikalam išlaidas, Lenkija nutarė tas išlaidas padidinti tik 2.6 proc. dėl pinigų infliacijos.



Altenergo katedra ir vienuolyno rūmai Vokietijoje. Čia vyks jaunimo kongreso studijų dienos.

## RAŠO POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II

(atkelta iš 1 psl.)

Šis žmogaus asmens orumas yra betarpiška žmogaus teisių versmė. Pagarba šiam orumui pažadina veiksmingą žmogaus teisių apsaugą. Žmogaus asmuo, net ir klysdamas, kaip sako enciklika "Pacem in terris", visuomet išlaiko savo vidinę vertybę ir niekuomet nepraranda asmeninio orumo.

Tikintieji yra įsitikinę, kad leisti pačiam Dievui kalbėti žmonėms yra pats tikriausias būdas sustiprinti žmogų jo žmogiškosios paskirties sąmonėje ir nuojautą, kad visos teisės kyla iš asmens orumo, kuris yra taip nepajudinamai išsiskynęs Dievuje.

Dabar aš noriu kalbėti apie pačias teises, kurias patvirtina Deklaracija, ypač apie vieną iš jų, kuri, be abejonės, užima centrinę vietą. Tai teisė į minties, sąžinės ir religijos laisvę (plg. 18 str.).

Tebūna man leista atkreipti Jungtinių Tautų asamblėjos dėmesį į vieną svarbią ir skaudžią problemą, kuri šiandien yra giliai jaučiama ir dėl kurios daug kenčiama. Tai religinės laisvės problema, — tos religinės laisvės, kuria remiasi visos kitos laisvės, su kuria visos kitos laisvės yra neatskiriamai susijusios, nes ji išreiškia tą tikrąjį orumą, kuriuo yra paženklintas žmogaus asmuo.

Tikroji laisvė yra ryškiausia žmogiškumo savybė, charakteristika. Laisvė yra toji versmė, iš kurios trykšta žmogiškasis orumas. Tikroji laisvė ypatingai rodo, kad žmogus yra Dievo paveikslas, — sako II Vatikano susirinkimas (Gaudium et spes, 17). Laisvę mes esam gavę tam, kad galėtume atlikti savo žmogiškąją misiją.

Šiuolaikiniai žmonės — vyrai ir moterys — stipriau jaučia socialinę žmogaus gyvenimo dimensiją. Dėl to jie yra daug jautresni minties, sąžinės ir religijos laisvei. Su liūdesiu ir gilium apgailestavimu, deja, turim draugus su II Vatikano susirinkimu pripažinti, kad šiandien pasaulyje "netrūksta kraštų, kurie konstitucijomis, tiesa, pripažįsta tikėjimo laisvę, bet kuriuose valdantieji stengiasi atitraukti piliečius nuo religijos, o religinių bendruomenių gyvenimą kiek galėdami apsunkinti ir išstatyti į pavojų" (Dignitatis humanae, 15).

Bažnyčia stengiasi atkreipti dėmesį į modernių žmonių troškulį apginti savo žmogiškąjį orumą. Dėl to aš iškilmingai reikalauju, kad visur ir visi gerbtų visų asmenų ir visų tautų religinę laisvę. Kreiptis su šiuo iškilmingu reikalavimu mane skatina įsitikinimas, kad, net nuošaliai palikus troškimą tar-

Irano šachas pažadėjo savo turtų valdymą pavesti jo sudarytam Pahlevi fondui.

Turkijoje įvyko dvi didelės traukinių katastrofos, per kurias žuvo 156 žmonės.

Izraelio karo laivyno vadas adm. Michael Barkai buvo priverstas atsistatydinti iš pareigų, nors teismas jį ir išteisino dėl jo įsivėlimo į moters išprievartavimo bylą.

Baskų teroristai nužudė Madride Ispanijos aukšč. teismo teisėją Miguel Cruz Cuenca.

nauti Dievui, jau vien iš tų moralinių teisingumo ir taikos polinkių, kuriuos žmogus įsigyja, būdamas ištikimas Dievui ir jo šventai valiai, jau vien iš šių moralinių savybių gali būti daug naudos visuotinei bendruomenės gerovei. Laisvas religijos praktikavimas visuomet yra naudingas tiek asmenim, tiek vyriausybėms.

-o-

Kodėl tad tokia didelė daugybė žmonių turi kentėti visokias represijas ir diskriminaciją net ligi mirties vien dėl to, kad nori išsaugoti savo dvasines vertybes? Kodėl jie yra diskriminuojami (laikomi antros rūšies piliečiais), nors niekuomet nesiliovė bendradarbiavę, kuriant tikrąją savo krašto gerovę? Argi jie neturėtų būti iškelti kaip garbingi ir pavyzdingi piliečiai, užuot juos įtarinėjus ir kaltinusių, kaip kokius nusikaltėlius?

Čia Jonas Paulius II cituoja savo pirmtako popiežiaus Pauliaus VI žodžius: "Ar gali valstybė reikalauti ir laukti iš savo piliečių pilno pasitikėjimo ir bendradarbiavimo, kai ji, laikydamasi kažkokio "negatyvinio konfesionalizmo", skelbiasi esanti bedieviška ir, pareikšdama, kad tam tikrame laipsny gerbianči atskirų asmenų tikėjimą, kovoją prieš tikėjimą dalies savo poliečių".

Teisingumas, išmintis ir realizmas reikalauja, kad būtų atsi-

sakyta nuo kenksmingų sekuliarizmo pozicijų, ypač nuo mėginimo nustumti religiją į grynai privatus gyvenimo sferą. Kiekvienam asmeniui turi būti suteikta galimybė visame savo gyvenime išpažinti tikėjimą bei pareikšti įsitikinimus pavieniui ar drauge su kitais, privačiai ar viešai.

Baigdamas savo kreipimąsi į Jungtines Tautas, popiežius Jonas Paulius II nurodo ryšį tarp teisių ir pareigų. Kalbant apie žmogaus teisių apsaugojimą, nereikėtų užmiršti taip pat ir pareigų, kurios yra susijusios su šiomis teisėmis. Kiekvienas asmuo turi pareigą savo pagrindinėmis teisėmis naudotis su atsakomybės ir moralinio teisėtumo pagrindu nujautimu. Kiekvienas vyras ir kiekviena moteris turi pareigą kituose pagerbti tas teises, kurių jis reikalauja pats sau. Be to, visi bendromis jėgomis turim kurti tokią bendruomenę, kurioje būtų galima pasinaudoti savo teisėmis ir atlikti su šiomis teisėmis susijusias savo pareigas.

Savo laišką Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui Kurt Waldheimui popiežius Jonas Paulius II baigia, išreišdamas viltį, kad Jungtinės Tautos ir toliau nenuilstamai gins žmogaus asmenį ir jo orumą Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos dvasioje.

## ALTENBERGO NAMAI — PATALPOS LIETUVIŲ JAUNIMUI

Vokietijoje 1979 metais ruošiamo IV pasaulio lietuvių jaunimo kongreso studijų dienos įvyks Altenberge. Tai yra mažas kaimelis netoli Koelno, turįs tik keletą namų, tačiau visoj Vokietijoje išgarsėjęs savo katedra.

Iš tikrųjų Altenbergo bažnyčia nėra katedra (vyskupo bažnyčia), nors taip ir vadinama, o vienuolyno bažnyčia, kurią trylikim amžių pastatė vienuoliai cisterai. Ji savo grožiu kasmet pritraukia keliadesimt tūkstančių turistų. Viduramžiais Altenberge veikė garsūs cisterų vienuolynas, kuris šiek tiek bendoro turėjo ir su Lietuva. Iš čia cisterai kūrėsi Lietuvoje ir Lenkijoje.

Sekuliarizacijos laikais vienuolynas išnyko, o jo prašmatnūs pastatai su didžiuliu apsaugos mūru virto griuvėsiais. Praeiti šimtmečio viduryje tiek katalikai, tiek ir evangelikai vietos gyventojai atremontavo katedrą, kuri iki šiol yra abiejų konfesijų bendra bažnyčia.

Po pirmojo pasaulinio karo Koelno arkivyskupija nutarė šioj kalneli apsuptoj vietoj įsteigti jaunimo namus. Amerikoj surinktų aukų ir savanorių pagalba buvo atstatyti sugriuvę ir išdegti buvusio vienuolyno pastatai, kuriuose vykdavo įvairūs suvažiavimai, kursai ir rekolekcijos jaunimui. Karo pabaigoj čia buvo perkelta Koelne subombarduota senelių prieglauda.

Po karo Altenbergo namai tapo Vokietijos katalikų jaunimo veiklos centru. Rūsy ir pastogė buvo pastatytos lovos jaunimui pernaktuoti, įsteigta bendra virtuvė. Vėl prasidėjo jaunimui kursai ir rekolekcijos. Iškrausčius senelius, čia buvo įsteigta Vokietijos Katalikų Jaunimo Sąjungos būstinė, kuri 1954 persikėlė į netoli esantį Duesseldorf miestą. Jos metiniai kongresai dar vis vyksta Altenberge, kur senieji rūmai buvo atremontuoti ir modernizuoti ir šių metų pavasarį papildyti didžiuliu pastatu.

Altenbergo namai yra skirti vien jaunimui. Jie šiuo metu talpina 180 žmonių. Kambariai ir salės moderniai įrengti. 35 kambariai talpina po 1 asmenį, likusieji — po 2 ar po 3 asmenis. Yra didžiulė salė, talpinanti 300 žmonių (200, jei prie stalų), dešimt su viršum mažesnių salų konferencijom ir keletas laisva-

laikio kambarių bei didžiulė valgykla.

Altenbergo namus supa didelė miška, kuriuose galima pasi-vaikščioti.

Normaliai taip gerai ir gražiai įrengti namai būtų labai brangūs. Tačiau šių namų vadovybė sutiko lietuvių jaunimo atstovus priimti savikaina; tai bus apie 30 DM per dieną asmeniui, įskaitant nakvynę ir maistą, valgant keturis kartus per dieną.

### WASHINGTON, D.C.

#### Iš Moterų Klubų veiklos

Beveik visus metus Moterų Klubas pasyviai miegojęs, šį rudenį išsirinko naują valdybą. Ji sudaro: pirmininkė Jūratė Miciutaitė, išdininkė Roma Aidienė ir sekretorė Genė Vasaitienė. Moterų Klubas adresas: J. Miciutaitė, 2300 N. Trenton St., Arlington, Va. 22207.

Naujoji valdyba yra numačiusi suruošti Romo Viesulo parodą. Ji bus sausio mėnesį. Gautas ir iš Nijolės Vedegytės sutikimas, kad ji Velykų atostogų metu surengs čia parodą. Planuojama gintaro parodą surengti su kanklių muzikos koncertu. Rudenį numatoma surengti šiaudinukų kursus.

#### Romo Viesulo paroda

Washingtono ir Baltimorės apylinkėse lietuvių turės retą progą pamatyti bei pasidžiaugti Romo Viesulo grafikos bei tapybos kūriniams. Paroda bus sausio 20, šeštadienį, latvių namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md. Parodos atidarymas 6 v.v.

Romas Viesulas yra baigęs meno mokyklą Freiburge. Gavęs Prancūzijos valdžios stipendiją, studijas gilino Paryžiuje. Po to, gavęs visą eilę Amerikos stipendijų, turėjo progos savo talentą vystyti šiuose Europos miestuose: Romoje, Venecijoje, Barcelonoje ir Paryžiuje. Savo vieno parodas turėjo Londone, Sydnėjūje, Tokijo, Krokuvoje, Paryžiuje. Šiuo metu jis yra grafikos profesorius Tyler meno mokykloje, Temple Universitete Philadelphijoje.

Parodą ruošia Washingtono Moterų Klubų valdyba.

Tą pačią dieną latvių namuose po parodos atidarymo įvyks Nerijos Linkevičiūtės ir Bernardo Prapuolenio koncertas. Šį koncertą rengia LB Washingtono apylinkės valdyba.

Genė Vasaitienė

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAŽOMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas is Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis—susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojutes. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvų direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidojutes. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvų direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesusojatis ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj  
ANGELĖ E. KARNIENĖ  
Broker-Realtor  
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706  
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738  
Rezidencijos-Moteliai-Skiypai  
Apartmentai-Kondominiumai  
Nuomavimas — Notary Public

NAUJASIS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mount- tainside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212-229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių par- duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spau- dos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI  
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI  
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,  
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJO-  
SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

**Fasolino**  
MEMORIALS  
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS  
Phones: 326-1282 326-3150  
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —  
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS  
JONAS  
1933 + 1976

## VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS  
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ  
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE  
2129 KNAPP STREET  
BROOKLYN, N.Y. 11229  
TEL.: (212) 769-3300

# DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.  
Brooklyn, N. Y., 11207

Editorial Office (212) 827-1352  
Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office  
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

## Ir turtas įpareigoja

Šv. Paulius sako, kad kiekviena diena turi savo vargą. Kaip bebūtum, kaip besiverstum, vis tiek tenka susidurti su rūpesčiu ir su vargu. O žmogus nori užsitikrinti, kad to vargo būtų mažiau. Jis nori būti saugus. Ir jam atrodo, kad saugumą teikia turtas. Tad ir pluša sulinę, savęs nesigailėdamas, kad tik daugiau sukauptų turto, kad tik saugesnis pasijustų. Tuo pačiu ir laimingesnis.

Darbas ir skuba verčia turėti mašiną. Turi ne vieną, bet dvi, kartais net tris. Patogu, sutaupo daug laiko.

Aplinka ir socialinis gyvenimas verčia įsitaisyti gerus baldus, papuošti sienas. Kaip gi pasirodys prieš kitus. Ir tu juk turi būti turtingas.

Kai sėda prie stalo, reikia ir gerų, net brangių indų, kristalo. Reikia prieš kitus pasirodyti, kokie mes, kiek mes jau sutaupėme ir kiek daug įsigijome!

Bet ar padidėjo žmonių laimė ir džiaugsmas? Ar padidėjo tas visų laukiamas saugumas? Ar nėra priešingai? Padidėjo turtas, padidėjo ir rūpesčiai. Reikia tą turtą globoti, saugoti. Turtas prirakina žmogų prie savęs, žmogų burte užburia, ir žmogus nieko kito nebemato, nieko kito nebežino, tik savo turtelį.

Sėdi prie stalo du inteligentai, du daktarai. Pradėjo pokalbį nuo oro, paskui priėjo prie politikos. Staiga abu atsidūrė prie savo turto. Abu pirkto žemės Floridoje, abu turi žemės ir šiaurėje. Namus mieste. Ir kaip dar surasti kur patogų sklypą su gražiais namais?!

Machiavelli, tas, kuris pateisino visa savo tikslui siekti, ironiškai juokiasi iš turtingųjų. Jis sako: "Kas gauna turtą, tas gauna poilsį, kas gauna poilsį, tas gauna tinginystę, kas gauna tinginystę, tas gauna sunaikinimą."

Ar ne tokiam kelyje yra visi tie, kurie turi namų namus,

sklypus, automobilius ir nemažas pinigų sumas bankuose? Jie pasidarė savo turtų vergais. Jie, poilsiausami tai šen, tai ten, žūsta ir dingsta iš gyvenimo. Turtas pasidaro kaip tas girnų akmuo, parištas po kaklu. Jis traukia tik žemyn.

Mūsų ateivių kartos turtų nepaveldėjo. Jos tik pačios susikrovė, sukaupė į vieną krūvą. Sukaupė nemažų darbų. Žinia, tokiu atveju kyla ir kur kas didesnė meilė tam turtui, didėja prisirišimas, net šykštumas. Bet tai virsta nuogu egoizmu. Žmogus temato tik save, tik savimi tesirūpina. Jis nepadaro nieko gero. Jis nebegyvena, o tik vergauja savo turtui.

Turtas gali būti priemonė ir gera daryti, jei sugebėsi jį apvaldyti, jei priversi, kad tas turtas tarnautų tau.

Tad ir kreipiamės į turtinguosius. O jų jau yra labai daug. Įsipareigokite ir darykite gera. Praeitame amžiuje Lenkijos turtuoliai ir didikai, kai nebuvo jokios nepriklausomybės ir laisvės, sudėjo pinigus ir ugdė lenkų tautinę kultūrą. Jie pasamdė dailininką Mateiką, kad tas tapytų paveikslus iš Lenkijos istorijos. Tie didikai išleido ir brangių mokslinių knygų, kurių parengimas reikalavo nemaža pinigų.

Ukrainiečiai New Yorke turi brangius ir didelius namus — Ukrainiečių Institutą. Tuos namus padovanojo vienas, kuris sugebėjo čia praturtėti, padaręs išradimą. Susidėjo 50 turtingesniųjų ukrainiečių, kurie kasmet paaukvoja po 1000 dol. tam institutui išlaikyti. Ir jie už tuos pinigus pasamdo vieną tarnautoją ir sumoka visas namų išlaidas.

Tad ir lietuviškoji visuomenė laukia kur kas didesnio donumo iš savo turtingųjų. Tik duodami jūs gyvensite! Duokite daug, kad galėtų augti ir klestėti lietuviškoji kultūra!

Kultūros Židiny Brooklyne vasario 10, šeštadienį, bus iškilmingai atidaryta suakutvinė dešimtoji dailės paroda. Ją atidarys Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, atidarys ir kitas devynias parodas.

Tai tikrai didelė džiaugsmo šventė, nes parodų rengimas virto tradicija. Jos skatino ir ugdo lietuviškąją dailę, visokeriopai praturtina mūsų kultūrinį gyvenimą. Kai buvo surengta pirmoji paroda, net patys rengėjai vargu tikėjo, kad tai virst tradicija ir kad bus pasiekta dešimtoji paroda. Dabar — visa tai realybė!

### Kodėl parodos rengiamos?

Parodos idėja buvo paimta iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo. Ten pastaraisiais laisvos respublikos metais buvo rengiamos kultūrinės šventės ryšium su Lietuvos nepriklausomybės švente — su Vasario 16. Valstybinis teatras stengėsi vasario 15 duoti lietuviškos dramos premjerą. Buvo ir lietuviškos operos premjera.

Besiplečiant literatūriniam gyvenimui ir skiriant premijas

## KELIAS Į DEŠIMTĄJĄ DAILĖS PARODĄ

už literatūrą, sudaryta ir literatūros šventė. Ji buvo irgi vasario 16 artumoje. Jei teatre nebuvo premjeros, tai toji literatūros šventė su premijų įteikimais buvo vasario 15. O jei buvo teatre kokia premjera, tai toji šventė buvo kelias dienas prieš vasario 16.

Tai buvo didelė šventė. Teatras buvo labai gražiai išpuošiamas. Moterys susirinkdavo su tautiniais drabužiais. Visi jautė, kad tai vyksta Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti.

Taip ir New Yorke kilo mintis — praturtinti Vasario 16 minėjimus, įprasinti juos lietuviška kūryba. Dramos premjerų buvo neįmanoma suorganizuoti. Sustota ties dailės, kad per šią kūrybą būtų prisiminta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Toks parodų rengimo tikslas pasiliko ir dabar.

### Kas parodas rengia?

Iniciatyvos ėmėsi Lietuvių Bendruomenės New Yorke apygarda. Pradžioje kviesdavo vieną dailininką vadovauti visiem parodos darbams, paskui buvo sudarytas parodai rengti komitetas, kuriam paprastai ir pirminkauja LB apygardos pirminkas Aleksandras Vakselis. Visa apygardos valdyba į rengimo paruošiamuosius darbus jau nebeįtraukiamas.

Anksčiau tokios parodos buvo neįmanomos, nes nebuvo tinkamų patalpų. Tik įsikūrus savo Kultūros Židiny, buvo galima šias parodas rengti ir sudaryti visą dailės judėjimą.

### Pirmoji paroda

Parodą surengti ir ją išstatyti buvo pakviestas dail. Juozas Bagdonas. Jam teko didelė darbo našta, nes patalpos buvo ne-

pritaikytos. Senojo židinio sienos buvo labai išmargintos, sušaldytos. Reikėjo susikurti naują interjerą, o tai ir buvo sunkiausias darbas.

Buvo nupirkti dideli maisoneto lapai, apkalti loteliais, nuvažyti baltai. Tie lapai buvo sustatyti kaip siena, ir taip buvo padengtos visos Kultūros Židinio pirmojo aukšto sienos.

Darbo buvo daug, nes reikėjo parengti net 50 tokių skydų — lapų. Darbai užsitęsė kokią porą savaitių, o sienų išstatymas pareikalavo nemažos talkos.

Pirmoji paroda buvo atidaryta 1970 vasario 14 ir tęsėsi iki vasario 22. Paroda užėmė visą senąjį Kultūros Židinį, abu aukštus ir požemines abi sales, kur dabar yra vienuolyno valgomasis ir biblioteka.

Pirmoji paroda sutelkė visą eilę naujų niekur negirdėtų vardų. Joje dalyvavo 30 asmenų, viso buvo išstatyta 135 darbai.

### I-mos parodos dalyviai

Pirmoje parodoje dalyvavo: Juozas Bagdonas, Eugenija Bernotienė, Albinas Elskus, Adomas Galdikas (jau buvo miręs), Birutė Gedvilienė, Regina Ingelevičienė, Vytautas Ignas, Česlovas Janušas, Natalija Jasikynaitė, Vytautas K. Jonynas, Paulius Jurkus, Vytautas Kasilius, Vytautas Kašuba, Elena Kepalaitė, Nedda Nijolė Macelytė, Antanas Montvydas, Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, Mykolas Paškevičius, Ona Paškevičienė, Teofilis Petrakis, Irena Nemickienė, Eugenija Rastonienė, Gražina Rauginė, Jonas Rū-

(nukelta į 4 psl.)

### IŠ VILNIAUS UNIVERSITETO ISTORIJS

**Vilniaus universitetas** įkurtas 1579 balandžio 1 d. Jį įkūrė karalius Steponas Batoras ir pavedė tvarkyti jėzuitų vienuolių, kurių į Vilnį pasikvietė Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius 1569.

**Turkų Suomijos universitetas**, įkurtas 1640, vadinas, 61 metais vėliau nei Vilniaus universitetas.

**Maskvos, seniausias Rusijos universitetas**, įkurtas 1755, vadinas, 176 metais vėliau nei Vilniaus universitetas.

**Vilniaus universitetas nešė šviesą Lietuvai, visam Pabaltijui ir Rusijai.**



Vilniaus Universiteto didysis kiemas 19 amžiaus pradžioje. Priekyje stovi uniformuotas universiteto rektorius su toga. Gilumoje studentų šv. Jono bažnyčia. Dešinėje — varpinė, pagrindinis įėjimas į universitetą. Kairėje — universiteto rūmai, paskaitų salės.

## TIK ASILAS IŠ KELIONĖS ARKLIU NEGRĮŽTA

Kelionės įspūdžiai

ANTANAS RUBŠYS  
MANHATTAN COLLEGE

15

### Lėktuvu virš Nilo ir Saharos

Skrendu pirmusyk Egipto lėktuvų vidaus linija. Jau popietė. Keleivių mažai, bet jie iškilūs ir svarbūs. Kai kurių uniformų antpečiai linksta nuo žvaigždžių. Užtat ir tikrina ne tik pačius keleivius ir jų mantą, bet ir pačius tikrintojus. Lėktuve pastebiu, kad yra ir ginkluota palyda. Tik neaišku, ar jį iškiliuosius keleivius lydi, ar, aplamai, lėktuvą nuo nesvetingų užmačių nori apsaugoti. Skrendam į Asvan, kuris yra apie 880 km į pietus nuo Kairo.

Akimis seku Nilą, kuris šmaikščiai flirtuoja su Sahara. Kai kur pilkumu padažytas mėlynas vanduo besiraitydamas lėkštame paviršiu sukuria kilpas. Ten palmių miškelis, kvadratai išdalinta žemė, moliniai ir plokščiaistogiai namukai. Kur Nilas be vingių, ten Saharos smėlis smaginsasi pačiojo po pašone, palei vandenį ant paplūdimio.

Mintimis bandau apsiprasti su žmogaus pastangomis šiame

krašte ne tik pažaboti vandenį ir smėlį, bet ir laiko tėkmę.

Kas yra laikas? Kas yra tie 5500 metų? Kalbam apie praeitį, bet ji tėra tik atminties turtas. Kalbam apie ateitį, bet ji dar tik laukiama. O dabartis gi tokia trupi, — judanti kryžkelė.

Egipto praeitis turtinga atminimais. Ją net paliesti galima. Sukurdamas istoriją, Egiptas davė laikui prasmę. Saulėtekis ir saulėlydis, vasara ir žiema, dinastijos gimimas ir žlugimas... Laikas net pastovųjį Egiptą neramų daro, nes ir čia žmogus išgyvena savo saulėtekį, vidurdienį ir saulėlydį. Dabartis ir jame nesiliauja tempti egiptiečio ant drąsaus vargo kurlpalio.

Egiptui drąsos netrūko ir netruksta. Džiugus pajėgumas sukurti tautą su nuostabia civilizacija Nilo slėny šnekinde praeinė Egipto svečia.

Lėktuvus leidžiasi Luxor mieste. Jau skridom 45 minutes. Sustojam tik trumpam. Luxor graikai Thebes-Tėbų — vardu vadino, o prancūzai, Napoleono

vedami, jam Karnak vardą davė. Čia vėl grįšiu po išvykos į Egipto aukštupį.

Nuo Luxor iki Aswan trunka tik 25 minutes. Aswan aerouostas yra vakariniame Nilo šone ir tolokai nuo miesto. Čia pat ir garsioji Aswan užtvanka, kuria egiptiečiai, Sovietų Sąjungos padedami, pažaboję Nilą. Lėktuvo patarnautojas primena, kad negalima fotografuoti. Po to ima pasakoti apie pačią užtvanką. Užtvankos pylimas Nilą sustabdo lenkta nugara. Jos ilgis yra net 3 1/2 km. Matau ant jos platų vieškelį su automašinomis. Užtvanka, tesia patarnautojas, yra 500 km ilgio dirbtinis ežeras ir savo dydžiu pralenkia Libano valstybę.

Daugiaspalvis užtvankos vanduo karštoj popiečio saulėj gubiasi pilka drėgmės skraiste. Geltonos smėlio kopos užtvankos šonuose ima pajuosti. Čia vanduo, žmogaus padedamas, ima drėkinti smėlį ir jį paruošti klajojančiai sėklai. Drėgmė Saharą keičia. Nilas, žmogaus pažabotas, sulėtėja ir užtvanką pripildo savo nuosėdomis. "Tai naujos bėdos", — porina patarnautojas. "Mes jas nugalėsime", — drąsiai tvirtina.

Minutė, kita, ir esam aerouosto pastate. Senas gramozdiškas lauzas — gero ūkininko daržinė. Ir čia, kaip ir Kaire, "pasaugų" gvidų netrūksta. Tačiau jie gudresni, — turi savo ar-

telę. Vienas kitam jie nekanda.

Noriu pasižmonėti pačiame Aswan mieste, nusidanginti į Abū Simbel ir leistas žemupio link bent iki Tell el-Amarna. Pasilygęs pasirenku gvidų gražiai angliškai kalbantį vaikną. Sutariam dėl kelionių. Pats jis automobilio nevairuoja. Turi šoferį.

### Saulė šulinio dugne...

Aswan miestas turi tik 80,000 gyventojų. Nuo pat Egipto istorijos pradžios jis buvo vartai į centrinę Afriką. Ir romėnai, ir graikai Aswan laikė savo imperijos pasienio miestu Afrikos žemyne. Kadaise Aswan šulins padėjo Aleksandrijos mokslininkui Erastotenui išmatuoti Žemę ir jos skersmenį. Tai padarė sužinojęs, kad čia vidurdienio saulė atsispindi giliausio šulinio dugne. Nudien karšta Aswan saulė patraukia turtuolius iš šiaurės, orui atšalus.

Negaišdamas susirandu bur-laių, kurį egiptiečiai vadina feluka, kelionei ant Nilo. Feluka naudojosi ir faraonai, ir valstiečiai. Mat, Nilas abejam buvo pagrindinis krašto vieškelis. Du įgudę vyrai, Abdul ir Habib, meistriškai išnaudoja net mažiausią vakaro vėjuką. Aukštos ir plačios burės eikliai tempia laivelį Seti I pasroviui, prieš srovę, nuo vieno į kitą upės šoną ir atgal.

Nilas gimsta dviejuose kraštuose: Etiopijoje vasaros liūčių metu — Mėlynasis, Ugandoje pavasario ir rudens lietu — Baltasis. Abu draugėn suteka prie Khartoum miesto Sudane. Nilas — ilgiausia Žemės upė: 6500 km. Tai upė, kuria galima pasitikėti. Senovės egiptiečiai net savo kalendorių galėdavo jo dėka patikrinti. Mat, metinis potvynis yra labai punktualus. Nilą sutrikdo penketas krioklių. Du iš jų teko matyti: vienas prie Aswan, o kitas šiek tiek žemiau Abū Simbel (maždaug 300 km į pietus).

Feluka grakščiai sukinėjasi apie Elephantine — Dramblio salą. Tikrai ji drambliška atrodo iš priekio. Uolose gali atpažinti ne vieną dramblių, o visą dramblių bandą. Kadaise ant šios salos žydai, pabėgėliai iš Palestinos, turėjo savo koloniją su šventykla (VI a. pr. Kr.). Sala siaurutė, bet ilga, — turi net 2 km ilgumo. Pietiniame jos gale išlipu, nes mane domina Nilometras ir Romos imperatoriaus Trajano (98-117 m. pr. Kr.) šventyklos likučiai. Pasitinka egiptietis griuvėsių sargas.

Iš kalbos ir sargo žiningumo pajuntu, kad jis nėra paprastas griuvėsių sargas. Pasirodo, kad jis diplomuotas archeologas. Smagu buvoti Elephantine saloj ir įsiklausyti į griuvėsių kalbą. Gaila tik, kad laiko mažai. Nuo

kalvelės saloj matau ir kitą salą, Kitchener, anglų generolo ir Khartoum mūšio didvyrio vardu vadinamą. Be to, ir abu Nilo krantai iš čia ryškesni. Aswan miestas driekiasi rytiniam upės šone. Gėstanti saulė išryškina uolėtas pašlaites toliau į rytus nuo miesto. Savo spalvingumu jos man priminė Rosengarten Dolomitų kalnuose Tiroly. Klausiu, ar ten tikrai uolos, ar ne mi-ražas. Bičiuliu tapęs griuvėsių sargas juokdamasis užtikrina, kad tai tikro raudono granito uolos ir turtingiausia granito skaldykla visame Egipte. "Iš ten," sako, "faraonai ėmė granitą sau jamžinti."

Pirmasis Nilo krioklys, žmogui užtvanka upę pažabojus, nebėra įspūdingas ir putotas. Tik kur ne kur iš upės kyšo uolos, o pati upės vaga atrodo lyg įžulni kalnų pašlaitė.

Abdul ir Habib — dėdė ir serėnas. Habib dar tik paauglys, su vos vos besikalančiais ūsiukais. Tačiau mikesnio berniuko nesu matęs. Besisukinėjant po Nilą, viena burė ūmai susimaišė. Kilo pavojus pasinerti su visa feluka upės srovėj. Habib tuoj atsirado ant burės stiebo. Medžio kamieniu aukštyn repečkintis nėra lengva, o čia tik lieknas ir lygus, saulės ir vėjo nuobliuotas, judas burės stiebas.

(Bus daugiau)

## KALĖDOS SYDNĖJŲ, AUSTRALIJOJ

## Kūčių vakaras

“O Lietuva toli, kaip pasakoj palikus!...” Šie žodžiai buvo i-terpti į Sydnėjaus lietuvių kape-liono kun. P. Butkaus Kūčių vakaro sveikinimą visiem lietu-viam, esantiems arti ir toli.

Kun. P. Butkaus Kūčių sveiki-nimas jau virtęs tradiciniu. Kiekvienoj lietuvių šeimoj tuo metu laužiama plotkelė, minti-mis jungiamasi su visais mieliais asmenimis, grįžtama į brangią tėvynę, prisimenami tie, kurie vargsta tolimoj tremty, ir tie, ku-rie po sunkios žemės kelionės yra amžinai palikę šį pasaulį.

Šių švenčių proga kun. P. Butkus sveikino ne vien savo parapiečius, bet ir gausius sve-čius, suvažiuosius į Lietuvį Dienas iš kitų kraštų, jų tarpe ir iš Clevelando (JAV) atvykusią Grandinė, kuri mum atvežė ne vien tautinio peno, bet ir draugystės grandį. Toliau buvo perteiktos iš plokštelių kalėdi-nės giesmės, įgiedotos Sydnė-juj, Melbourne ir Los Angeles.

Sveikinimas buvo transliuotas Kūčių vakarą 6:45 val. per 2EA radijo stotį, italų programoj, pakartotas Kalėdų pirmą dieną 8:45 ryto. (Lietuvių pusvalandį šiam tikslui nepatogus laikas.) Kapelionas padėjo italų radijo programos vadovybei.

Bendros Kūčios, taip pat jau virtusios tradicinėmis, įvyko ir Lietuvių Klube, Bankstowne.

## Kalėdų pirmoji diena

Pirmąją Kalėdų dieną pamal-dos, kaip paprastai, vyko Šv. Joa-chimo bažnyčioj, Lidcombe. Be savųjų parapiečių, buvo daug svečių, atvykusių į Lietuvį Dienas. Buvo ir Clevelando Grandinė, kurios nariai, gra-žiomis uniformomis, sėdėjo į bažnyčią rikiuotę ir užėmė jiems skirtas vietas netoli altoriaus. Jie įsijungė į bendrą dvasinį pakilimą maldose — nešė auką, skaitė atitinkamas maldas. Dai-nos choras, Sydnėjaus lietuvių pasididžiavimas, vadovaujant dirigentui Br. Kiveriui, įausmin-gai giedoj Kalėdų giesmes.

Pamaldas laikė ir pamokslą sakė kun. P. Butkus. Jis įausmin-gai sveikino didžiųjų švenčių proga savo parapiečius ir L. D. svečius, kurie, iš toli atvykę, įsijungia į meilės ir pagarbos pa-reiškimą Dieviškajam Kūdikiui. Pasveikino ir visus krikščionis.

## Kalėdų antroji diena

Tai pirmoji Lietuvių Dienų darbo sesijos diena, apimanti or-ganizacinių, kultūrinių, meni-nių, sportinių ir kitų laimėjimų visumą. Ji pradėta maldomis ir lietuviškomis giesmėmis erd-vioj, puikioj St. Mary's katedroj, kur buvo susirinkę apie 1,000 lietuvių ir jų svečių (pilna di-džioji nava).

Pamaldos prasidėjo procesija, susirinkusia šalia katedros. At-vykus Sydnėjaus arkivyskupui kard. Sir James Freeman, procesija pajudėjo: vėliavos su palyda, kryžius, nešamas berniukų, irgi su jų palyda, kunigai celebran-tai. Kardinalui žengiant į bažny-čią, choras galingai sugiedojo “Maldą už tėvynę”.

Mišias už persekiojamus ir kenčiančius, ypač Lietuvos ti-kinčiuosius, aukojo kun. P. But-kus, asistuojamas kun. dr. P. Ba-činsko ir kun. P. Martuzo. Lekci-ją skaitė ALB krašto v-bos na-rys Vyt. Patašius, maldą už tėvy-nę — dr. R. Zakarevičius, N. Vaičiurytė, R. Bartkutė, p-lė Cox, E. Kiverytė. Auką nešė prof. Alg. Kabaila, ALB krašto valdybos pirmininkas, su žmona ir dr. B. Vingilis, Lietuvių Die-nų rengimo komiteto pirminin-kas, su žmona. Per visas pamal-das jausmingai giedoj Dainos choras.

Kardinalas Sir James Freeman savo kalboj tarp kitko pareiškė: “Jūs atvykot čia pirmiausia melstis už savo krašto laisvę, o antra — melstis, kad Visagalis Dievas sustiprintų jus tikėjime”. Toliau kardinalas pabrėžė, kad lietuviai yra geri savojo krašto ambasadoriai.

Po mišių kardinalui buvo į-teikta dovana — Lietuvoj iš gin-taro sukurtas Aušros Vartų

Dievo Motinos paveikslas. Karš-tai padėkojęs už dovaną, kardi-nolas suteikė bažnyčioj esantiem mišių užbaigos palaiminimą.

Prie katedros trumpą pasikal-bėjimą su kardinalu turėjo ALB krašto valdybos pirmininkas prof. Alg. Kabaila ir Lietuvių Dienų rengimo komiteto pirm. dr. B. Vingilis.

## Lietuvių Dienų iškilmingas atidarymas

Po Lietuvių Dienų atidarymo pamaldų Šv. Mary's katedroj ir po pietų pertraukos Bankstowno modernioj Civic Center salėj įvyko iškilmingas darbo sesijos atidarymas ir visokeriopų laimė-jimų bei kūrybinių pasiekimų pademonstravimas. Salė buvo pilnutėlė vietinių lietuvių ir svečių, kurių tarpe buvo Banks-towno burmistras, senatorius Lajevič, atstovavęs imigracijos ministeriui McKeller, ukrai-niečių, estų ir kiti atstovai.

Sceną atidarius, stovėjo išsiri-kiavęs Dainos choras. Du ber-niukai pūtė trimitus. Įėjęs į sce-ną krašto valdybos narys Vyt. Juška apibūdino programą ang-liškai, o G. Viliūnaitė pakarto-jų tai lietuviškai. Scena buvo papuosta Lietuvių Dienų emblema.

Iškilmingą posėdį atidarė prof. Alg. Kabaila. Pasveikino dalyvius ir svečius, pasidžiaugė praėjusios kadencijos darbais, ypač pabrėždamas didelį Dai-nos choro įnašą. Iš kitų sveiki-



Trečiosios dailės parodos tvarkytojai apžiūri paveikslus ir rengiasi juos iškabinti. Iš k. Elena Kepalaitė, Kazimieras Žoromskis, Vytautas K. Jonynas, Vytautas Ignas.

nimų pažymėtinas imigracijos ministerio McKeller laiškas, ku-riame jis aukštai vertino lietu-vius.

Dainos choras, diriguojant Br. Kiveriui (akomponuojant pianis-tui Laurinaičiui), padainavo: Pradės aušrelė aušti, Voveraitė ir Jaunystė. Sugiedojo ir Lietu-vos himną.

Pianistė Virginija Inkrataitė paskambino ilgesnį piano kūri-nį. Po to į sceną įžingsniavo žavingoji Grandinė (41 asmuo) ir meniškai pašoko keletą šokių. Ji turi savo 7 asmenų orkestrą, kuris pagrojo “Australia Fair”. Grandinėle publiką sužavėjo.

Praėjusių Lietuvių Dienų rengimo komiteto pirmininkas p. Lynikas (iš Melbourne) įteikė šių L. Dienų komiteto pirminin-kui dr. B. Vingiliui ažuolo šakų vainiką, kaip stiprybės simbolį. Dr. B. Vingilis vainiką užkabino ant L.D. emblemos.

Vėlai vakare Bankstowno Civic Centre salėj Sydnėjaus lietuvių teatrinė trupė Atžala su-vaidino Anatolijaus Kairio veika-lą “Popiečio diagnozė”.

Nuo gruodžio 27 iki N. Me-tų išvakarių baltos vyko LB ta-rybos posėdžiai su meno, sporto ir kitų laimėjimų pademonstra-vimu.

J. Slavėnas

Dail. J. Bagdonas pasitraukė iš tos parodos rengimo vadovų. Rengėjams teko ieškoti naujų jėgų. Sutiko vadovauti dail. V.K. Jonynas. Jis pasitalkino šiuos as-menis: Vytautą Igną, Eleną Ke-palaitę ir Kazimierą Žoromskį. Jie parodai paveikslus atrinko ir iškabino salėse.

## Premijų bandymai

Jau prieš parodą imta galvo-ti, kad reikia suorganizuoti pre-mijas. Bet laiko buvo mažai, tai piniginių premijų nesuorgani-zuota. Bet buvo skiriamos gar-bės premijos.

Didžioji garbės premija už ta-pybą teko Viktorui Vizgirdai. Antroji garbės premija — I.D. Griežei.

Šiem asmenim buvo parašyti specialūs diplomai, prie jų pre-mijuotų paveikslų buvo pakal-binti specialūs trispalviai kaspi-nai su atitinkamais įrašais.

Nauja buvo ir tai, kad parodos metu surengtas literatūros va-karas. Tai buvo pati pradžia, kad prie parodos rengiamas lite-ratūros vakaras su koncertu.

## 3-čios parodos dalyviai

Trečioje parodoje dalyvavo: Albina Ambraziejus, Domas Andruška, Albinas Elskus, Birutė Gedvilienė, I.D. Griežė, Vy-tautas Ignas, Česlovas Janušas, Vytautas K. Jonynas, Paulius Jurkus, Elena Kepalaitė, Vy-tautas Ignas, Česlovas Janušas, Vytas Lapė, Nedda Nijolė Macely-tė, Antanas Montvydas, Alek-sandra Vitkauskaitė-Merkel, Ire-na Vakselytė-Nemickienė, Ona Paškevičienė, Mykolas Paškevi-čius, Povilas Puzinas (jau buvo miręs), Teofilis Petraitis, Eu-genija Rastonienė, Dalia Rama-nauskaitė, Bangolė Raugaitė, Gražina Raugienė, Jonas Rūtenis, Juozas Sodaitis, Irena D. Griežė-Treininė, Elena Ur-baitytė, Valentina Ūselienė, Ze-nonas Ūselis, Regina Vilamienė, Viktoras Vizgirda, Kazimieras Žoromskis, Marija Žukauskienė, Gražina Krasauskaitė-Dragū-nevičienė. Viso 32 asmenys, buvo išstatyta 66 darbai. (p.j.)

(Bus daugiau)

## KELIAS Į DEŠIMTĄJĄ DAILĖS PARODĄ

(atkelta iš 3 psl.)

tenis, Juozas Sodaitis, Irena D. Treininė, Elena Urbaitytė, Va-lentina Ūselienė, Zenonas Ūse-lis, Lijolė Židonytė, Marija Žu-kauskienė.

Paroda sukėlė nemažą entu-ziazmą. Buvo parduota 13 darbų, labai gausiai lankė žmonės, nes buvo tikrai didelė naujiena.

Parodą uždaranč, buvo dar kita staigmena — Darbininko laik-raštis įteikė pirmuosius savo os-karus to meto veikliesiems ir labiausiai pasižymėjusiems lietu-viam. Tai buvo ir praturtinimas ir pajvairinimas pačios parodos.

## WORCESTER, MASS.

## Aro premjera

Toronto lietuvių vyrų choras Aras, kuriam vadovauja muzikas-solistas Vaclovas Verikaitis, lap-kričio 25 gastroliavo Worcesterį. Tai buvo pirmas šio choro pasi-rodymas ir pirmą kartą paminė-tas to choro vardas Aras.

Vyrai šiame koncerte padaina-vo: Ramovėnai žengia — Br. Jo-nušo, Gimtinė — V. Budrevi-čiaus, Pajūrio daina — V. Kup-revičiaus, Kur tas takelis — T. Makačino ir Prie gintaro jūros — iš latvių filmo. Solistas V. Verikaitis padainavo: Tamsiojį naktelėj — St. Šimkaus, Skaus-mas — P. Tosti ir Gasparo ari-ją iš operetės Kornevilio varpai. Vėl vyrai dainavo: Pypkės dū-mai — T. Makačino, Kur Nemu-nai jaunų dienų — T. Makačino, Oi ūčia, ūčia — J. Zdanias ir Jei taip būtų — J. Gaizausko. Solistas V. Verikaitis dar atliko: Tave nebemyliu — P. Tosti ir Ūdrio dainą iš Pilėnų operos. V. Klovos. Pabaigai choras ir so-listas padainavo: Mano kaimas — kaubojų daina ir Aras — J. Gorino.

Chorui ir solistui akomponavo muz. J. Govėdas.

Nors choras dar visai jaunas ir

## AR ŽINAI, KAD...

Nuo kan. Fabijono Kemešio gimimo šiemet sausio 20 suėjo 100 metų. Jis suorganizavo ir išleido Darbininką.

## Antroji paroda

Pirmosios parodos pasiseki-mas rengėjus skatino ir kitais metais rengti. Ji nevadinta antrąja paroda, o tik dailės para-da.

Parodos tvarkytoju ir komisa-ru buvo pakeistas tas pats dail. Juozas Bagdonas. Parodą išstaty-ti buvo žymiai lengviau, nes jau buvo paruoštos sienos. Bereikė-jo tik su talka jas išstatyti.

Antroji paroda vyko 1971 va-sario 13-21 senajame Kultūros Židinyje. Taip pat ji apėmė abu aukštus ir rūšio abi saliuokes. Jo-je dalyvavo 35 asmenys, buvo iš-statyta 109 darbai. Buvo išstaty-tas ir A. Galdiko vienas darbas, bet nebuvo įrašytas į katalogą.

čia buvo jo pirmas pasirodymas, bet jis dainavo puikiai. Gaila, kad jo viešnagė taip greit pasi-baigė.

Šiame parengime dalyvavo ir Worcesterio burmistras su žmona, kuri yra lietuvaitė.

Visai programai vadovavo Maironio Parko vadovas p. Ado-mavičius.

P.Ž.

## 2-ros parodos dalyviai

Antrojoje parodoje dalyvavo šie asmenys: Domas Andruška, Juozas Bagdonas, Eugenija Ber-notienė, Gražina Krasauskaitė-Dragūnevičienė, Albinas Elskus, Birutė Vilkaitytė-Cedvilienė, Vytautas Ignas, Česlovas Janušas, Paulius Jurkus, Vida Krištolaitytė, Ivona D. Lau-rinaičienė, G. Laurinaitis, Pra-nas Lapė, Nedda Nijolė Macely-tė, Antanas Montvydas, Alek-sandra Vitkauskaitė-Merkel, Ire-na Vakselytė-Nemickienė, Ona Paškevičienė, Mykolas Paškevi-čius, Povilas Puzinas (jau buvo miręs), Teofilis Petraitis, Eu-genija Rastonienė, Dalia Rama-nauskaitė, Bangolė Raugaitė, Gražina Raugienė, Jonas Rūtenis, Juozas Sodaitis, Irena D. Griežė-Treininė, Elena Ur-baitytė, Valentina Ūselienė, Ze-nonas Ūselis, Regina Vilamienė, Viktoras Vizgirda, Lijolė Ži-donytė, Marija Žukauskienė.

## Trečioji dailės paroda

Trečioji dailės paroda jau įne-sė daug naujumo. Ji pavadinta — trečiaja. Surengta senajame Kultūros Židinyje 1972 nuo vasario 19 iki vasario 27.

## 1979 LIETUVA IR ROMA 1979

specialiai planuotos kelionės jums ir jūsų šeimai

## UNION TOURS

kvalifikuoti kelionių vadovai nuo 1931

IŠVYKSTAMA  
gegužės 09  
birželio 13  
rugsejo 19

GRĮŽTAMA  
gegužės 17  
birželio 21  
rugsejo 27

MIESTAI IR NAKTYS  
Vilnius 5, Maskva 2  
Vilnius 5, Maskva 2  
Vilnius 5, Maskva 2

PILNA KAINA  
\$ 876.00  
\$ 926.00  
\$ 876.00

Priedama \$3.00 mokesčių

liepos 04  
rugpjūčio 15

liepos 18  
rugpjūčio 29

Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6  
Vilnius 5, Maskva 2, Roma 6

\$ 1,420.00  
\$ 1,420.00

★kaina asmeniui, dviem kambarių: pagal GIT oro linijų kainas; mažiausiai 30 asmenų grupė — pagal valdžios pakeitimą ar aprobavimą  
★kelionės palydovas su kiekviena grupe  
★galima vykti iš Vakarų pakraščio, Vidurio Vakarų ar Kanados  
★padedame pavieniam turistui Lietuvą; atkvičiame gimines į JAV; lankymosi vizos Lietuvon  
★Liepos 4 ir rugpjūčio 15 ekskursijų keleiviai Romoje bus priimti Šv. Tėvo Jono Pauliaus II audiencijoje

## Rezervacijos ir informacijos:

UNION TOURS  
6 East 36th Street  
New York, N.Y. 10016  
(212) 679-7878



Vietos ribotos  
rezervuokite anksti

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

MES SVEIKINAME VILNIAUS UNIVERSITETĄ 400 M. SUKAKTIES PROGA

## Atsiųsta paminėti

Grigas Valančius — ŽEMAIČIŲ DIDYSIS tarp rinktinų. Istoriobiografiniai pasakojimai. II dalis. Vysk. Motiejaus Valančiaus (1801.II.16-1875.V.17) mirties šimtmečiui paminėti. Išleido autorius ir LŠST kuopa, Los Angeles, Calif. Spaudė Pranciškonų spaustuvė, Brooklyn, N.Y. Iliustruota nuotraukomis ir piešiniais. XII ir 524 psl.

Pernykščių metų pradžioj paminėjom I-ąją šio veikalo dalį. Vėliau (rugsejo 29) plačiau apie šį veikalą Darbininke rašė Alė Rūta.

Dabar štai turim ir II-ąją dalį. Tik jos autoriaus nebėra mūsų tarpe (mirė po sunkios ligos 1978 gegužės 11).

Šioj knygoj yra vienuolika smulkiau suskirstytų skyrių: Veidu į Vakarus, Žemaitija ir žemaičiai, 45 Žemaičių vyskupai (1417-1977), Vilniaus vyskupai, Žemaičių ganytojų kaimenės-parpajės. Dokumentai, Liudijimai, Paveldėjimas ir palikimas, Valančinkai ir povalančinės generacijos, Gasparas ir gaspariš-kiai, Iš Motiejaus Valančiaus raštų. Pabaigoj: Lektūra-literatūra, Vardynas, Rėmėjai ir prenumeratoriai. Pradžioj: Paulius Jurkus šiltu žodžiu prisimena a.a. dr. Grigą Valančių.

Šiai knygai vertinti tinka Alės Rūtos žodžiai, pasakyti apie jos I-ąją dalį: “Medžiagos gausumas ir autentiškumas — didžiausia šio veikalo teigiamybė. Kaip ta medžiaga išplanuota, jau kitas klausimas.”

THE VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. A Report for 1977. Išleido JAV Lietuvių Bendruomenė. 1978. Iliustruota. 196 psl. Kaina: kie-tais viršeliais — 7.25, minkš-tais — 4.25 dol. Gaunama šiuo adresu: Mrs. Aušra Zerr, 708 Custis Rd., Glenside, Pa. 19038.

Thomas Remeikis, šio leidi-nio redaktorius bei autorius, įva-de pažymi, kad ši knyga yra sep-tintoji metinė apžvalga disiden-tinės veiklos ir kovos už žmo-gaus teises Lietuvoj. Kaip ir ankstesniosiose apžvalgose, joį panaudota daugiausia pagrindinė medžiaga, parinkta iš “samizdato” spaudos ir kitų pagrin-džio šaltinių.

Apžvalga paremta doku-mentais. Atskirų straipsnių auto-riai — dr. Thomas Remeikis ir dr. Domas Krivickas.

Ši knyga — “Žmogaus teisių pažeidimai sovietų okupuotoj Lietuvoj”, kaip ir šešios ankstes-niosios, yra svarbus įnašas į ki-tataučiam ir angliškai kalban-tiem lietuviams skirtą literatūrą apie okupuotą Lietuvą ir jos laisvės kovas.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. No. 22. Vertimas iš lietuviško originalo — Lietu-vos Katalikų Bažnyčios Kronika, Nr. 22. Vertimo redaktorius — kun. Kazimieras Pugevičius. 1978. Išleido Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vie-nybė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Spaus-dino Pranciškonų spaustuvė Brooklyne. 48 psl.

Nauja vertinga knygutė iš mum pažįstamų knygųčių seri-jos, skirta laisvajam pasauliui in-formuoti apie pavergtoj Lietuvoj vykstančius Bažnyčios (kartu ir lietuvių tautos) persekiojimus.

Turinys: Atviras laiškas Lietu-vos komunistų partijos centro komitetui, Tauragnų bažnyčios statyba, Žinios iš diecezių, Ži-nios iš tėvynės, Iš Kronikos archyvų.

Lietuvos žemėlapis viršelių 4 puslapy yra truputį netikslus. P.vz., Veisiejai ir Leipalingis čia pažymėti dešinėj Nemuno pusėj (turi būti kairėj).

Nori įsigyti lietuvišką knygą, skambink į Darbininko admi-nistraciją — 827-1351. Prašyk, kad pasiųstų knygą į namus.

# BENDRUOMENĖS SUAŽIAVIMAS PERSPEKTYVOJE

VYTAUTAS KUTKUS

4

## Žiniaraštis Bridges

Krašto valdybos vicepirm. Algirdas Budreckis kalbėjo apie žiniaraštį Bridges, kuris informuoja lietuviškai nekalbančius apie lietuvių veikimą ir siekimus visose srityse apibūtinęs geležinės uždangos. Jo pirmą numerį JAV LB išleido 1977 balandžio mėn. vidury. Atsakingas redaktorius buvo dr. Algirdas Budreckis. Iki šio laiko išspausdinta 51,400 Bridges egzempliorių. Pirmaisiais metais pasiekė 5,803 pavienius lietuvius. Prenumeratorių šiandien turima 1,500 su viršum. Nuo 1978 pavasario Bridges administracija buvo perkelta į New Yorką. Vytauto Radzivano vadovaujama LB New Yorko I-oji apylinkė perėmė administracines funkcijas. Administracijos naujas adresas: Jonas Jankus, 84-55 86th Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Pradedant 1978 lapkričio numeriu, Bridges redagavimą perėmė philadelphiečiai. Naujosios redakcijos adresas: Jūratė ir Rimas Stirbiai, 215 Washington Lane, Jenkintown, Pa. 19046. Bridges įeina vieną kartą per mėnesį. Prenumeratos kaina — 3 dol. metam.

## JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos pranešimai

Pirmoji pranešimą padarė JAV LJS pirmininkė Birutė Zdanytė. Šiuo metu JAV LJS turi 11 skyrių, kurie veikia Bostone, Connecticut, New Yorke, New Jersey, Philadelphijoje, Washingtone, Rochesterio, Clevelande, Detroite, Chicagoje ir Los Angeles.

Jaunimo Sąjunga daug prisidėjo ruošiant pabaltiečių žygį už žmogaus teises Washingtone; organizavo autobusus, rinko aukas, darė plakatus. Grįžus iš Washingtono, dar buvo suruoštos demonstracijos Hartforde, Chicagoje, Detroite ir Los Angeles, kurios buvo rodomos per televiziją, skelbiamos per vietos radijo valandėles ir aprašomos amerikiečių laikraščiuose.

Prieš Belgrado konferenciją ir po jos jaunimas rašė laiškus laikraščių redaktoriams apie žmogaus teisių paneigimą Lietuvoje. Hartfordo skyrius suorganizavo dviejų valandų pasikalbėjimą per radiją; jo metu Naujosios Anglijos gyventojai galėjo skambinti ir diskutuoti žmogaus teisių klausimus. Philadelphijos skyrius suruošė 24 valandų budėjimą prie Independence Hall Vasario 16-osios proga, o kas valandą buvo pasikalbėjimai per radiją. Laikraščiai net dvi dienas rašė apie šį įvykį. Birželio mėn. jaunimas Chicagoje suruošė demonstracijas prieš nacius.

Jaunimo Sąjunga veikia ir kultūrinėje plotnėje. Buvo suorganizuoti keliaujantieji koncertai Adrianos Jocytes iš Argentinos, Ričardo Daunoro ir Violetos Rakauskaitės iš Vokietijos; aplankyta daug vietovių. Visas koncertų pelnas paskirtas IV-ajam pasaulio jaunimo kongresui Europoje. Be to, atskiri skyriai ruošia paskaitas (dr. Antano Klimo, Juozo Kojelio ir kt.), diskusijų būrelius ir pramoginius šokius.

Artėjant jaunimo kongresui, dabar visose kolonijose renkami atstovai. JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungai yra paskirta 40 atstovų. Vyriausias rinkimų komitetas yra Detroite. Jam vadovauja Rusnė Baltrušaitytė.

Apie Jaunimo Sąjungos politinę veiklą kalbėjo Pranas Pranckevičius.

JAV LJS centro valdyba maždaug kas antras mėnuo siunčia aplinkraščius savo skyriams; juose duodami laišku pavyzdžiai Vasario 16-osios, birželio trėmių, Simo Kudirkos filmo ir kitomis progomis. Tas temas ragi-

nama sujungti su kokia nors tuo metu plačiai pasauly diskutuojama tema. Prieš 1978 birželio mėn. laikraščiam buvo išsiųsti memorandumai apie okupuotos Lietuvos jaunimo religinį ir tautinį persekiojimą, vykdomą nuo Helsinkio sutarties pasirašymo, prašant juos tuos klausimus parašyti vedamuosius.

Be anksčiau minėtų demonstracijų, po NBC televizijos stoties filmo "Holocaust" buvo ruošiamos demonstracijos prie NBC įstaigų.

Chicago skyrius prisidėjo prie pasiruošimo PLJS politinei konferencijai, kuri įvyko birželio 17-18. Šios konferencijos pagrindiniai tikslai buvo duoti informaciją bei idėją politinei veiklai ir aptarti bei priimti konkretų politinį projektą, į kurį lietuvių jaunimas galėtų įsijungti ir būti įjungiamas. Pagrindinė idėja lietuvių jaunimo pasiruošimą kelti Lietuvos bylą ryšium su 1980 m. olimpiniais žaidimais, įvyksiančiais Maskvoje.

Pr. Pranckevičius taip pat smulkiai nupasakojo eigą demonstracijų prieš nacius birželio 23 Marquette Parke. Buvo kontaktuoti vietinės valdžios atstovai, kalbėta per televiziją ir radiją, platinti atsišaukimai anglų ir lietuvių kalbomis, išleista į Chicago spauda, į NBC ir CBS televizijos kanalus. Finansinę paramą davė Lietuvių Bendruomenė.

Apie IV-ojo pasaulio lietuvių

## PHILADELPHIA, PA.

### Kristaus Valdovo šventė

Kristaus Valdovo šventė Kristaus Valdovo šventės minėjimas susidėjo iš trijų dalių. Lapkričio 25, šeštadienį, per Bendruomenės Balso radijo valandėlę gana daug gražių minčių apie Kristų Valdovą pateikė jaunieji ateitininkai — Aušra Gečytė ir Virgus Volertas.

Sekmadienį Šv. Andriejaus lietuvių parapijos bažnyčioje buvo aukojamos Philadelphijos ateitininkų užprašytos mišios, kuriose su vėliava organizuotai dalyvavo jaunimas. Auką nešė ir lekeiją skaitė sendraugiai ateitininkai. Mišios buvo aukojamos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės, kenčiančius kalėjimuose bei Sibiro koncentracijos stovyklose. Mišių metu solistė Ona Šalčiūnienė pagiedojo L. Van Beethoveno "Ji garbina dangus" ir Cesar Franck "Panis Angelicus". Taip pat galingai giedojo Vilties choras.

Po pamaldų parapijos salėje gydytojas dr. Albinas Šmulskštys skaitė diena pritaikytą paskaitą. Priminęs Kristaus žodžius apie jo skelbtą karalystę, vėliau paskaitininkas perėjo prie Šventosios Dvasios ir charizmatikų judėjimo. Taip pat buvo prisiminta ir Torine laikoma drobulė, kurioje buvo suvyniotas nukryžiuotojo Jėzaus kūnas.

Dr. A. Juzaitis papildė paskaitos dalį apie Torino drobulę.

Po paskaitos vyko gyvos diskusijos, ypač charizmatikų klausimu. Dr. Šmulskštys siūlė prie Šv. Andriejaus parapijos įsteigti charizmatikų būrelį.

Minėjimo dalyviai buvo pavaišinti kava ir ateitininkų skoningai paruoštais užkandžiais.

b.v.



Philadelphijoje gruodžio 3 ateitininkų renginy publika klausosi dail. Romo Viesulo paskaitos apie lietuviškus kopyltulpius. Nuotr. K. Čikoto



Vytautas Kutkus, šio straipsnio autorius, PLB kontrolės komisijos pirmininkas, Baltuosiuose Rūmuose sveikinasi su prezidentiene Rosalynn Carter. Nuotr. Jono Urbano

jaunimo kongreso ruošos darbus kalbėjo Paulius Bernotas. Jis išryškino, kokiomis temomis pasiskaitos bus skaitomos politinės, visuomeninės ir kultūrinės sritys.

### Kiti pranešimai

Pasaulio Lietuvių Dienų finansų teltimo komiteto pirmininkas Amerikoje Aleksandras Vakselis pranešė, kad šiame krašte Pasaulio Lietuvių Dienom buvo surinkta 35,847 dol. Tai dar nėra galutinė suma, nes dalis rinkėjų dar neatsiskaitė.

Garbės teismo vardu kalbėjo Juozas Ardis ir pranešė, kad garbės teismas turėjo ir išsprendė tris bylas.

### Darbo komisijų posėdžiai

Po visų pranešimų tarybos nariai išsiskirstė į 6 kambarius, nes tiek atskirų darbo komisijų yra JAV LB VIII-ojo taryboje.



Dail. Romas Viesulas gruodžio 3 Philadelphijos ateitininkų renginy kalbėjo apie lietuviškų kopyltulpių kilmę ir jų ateities problemas. Paskaita buvo Šv. Andriejaus parapijos salėje. Po paskaitos prelegentas atsakinėjo į klausimus. Nuotr. K. Čikoto

### Nutarimų ir rezoliucijų priėmimas

Sekmadienį po pamaldų vyko visų šešių darbo komisijų pranešimai, jų siūlomų nutarimų svarstymas ir priėmimas.

Daug laiko užėmė administracinės komisijos paruoštų rinkimų taisyklių svarstymas ir priėmimas. Jas pristatė komisijos pirm. Aleksandras Vakselis. Didelių pakeitimų nepadarėta, išskyrus tai, kad Vidurio Vakarų apygarda padalinta į du rajonus, sudarant sąlygas ir Chicago užemiesčiuose gyvenantiems lietuviams būti iškinktiems. Lig šiol juos nustelbdavo masė lietuvių, gyvenančių Chicagoje.

Likusių komisijų nutarimus pristatė: Antanas Masionis — švietimo, dr. Petras Vileišis — politinės, Feliksas Andriūnas — ekonominės-finansų, Daina Meilė — jaunimo, dr. Petras Kisielius — religinės, Viktoras Vaitkus — kultūrinės.

Visi pasiūlyti nutarimai ir rezoliucijos buvo svarstomi, diskutuojami ir balsuojami.

### Uždarymas

Trumpu žodžiu JAV LB tarybos prezidiumo pirm. Raimundas Kudukis uždarė šią sesiją. Kun. Jonui Borevičiui, SJ, sukalbėjus maldą ir visiems sugiedojus Lietuvos himną, sesija buvo baigta lapkričio 19 truputį po 2 val. po pietų.

## GRUODŽIO AIDAI

1978 metų Aidų žurnalo pasakutinis numeris (redaktorius dr. Juozas Girmis; literatūros, apžvalgų bei techninis redaktorius dr. Leonardas Andriekus; administratorius D. Benvenutas Ramanauskas) pasižymi itin aktualiu ir įvairiu turiniu.

Romualdas Lukošius žanagine straipsnyje, remdamasis dokumentine medžiaga, iškelia 1946 spalio 1-2 tarybinių rašytojų susirinkimo žiaurios faktus. Kompartijos sekretorius K. Preikšas lietuviams rašytojams užkrauna pareigą "tarnauti liaudžiai" pagal komunistų diktatūrą. Nėgana to, rašytojai apkaltinami, kad nesuprantą naujos padėties ir kad praeityje nepriėmė prie komunizmo statybos. Ypač žiauriai pultas Balys Sruoga, ką tik išstrūkęs iš nacių koncentracijos stovyklos. Gruodžiai skamba jo teisinimais. Smarkiai niekintas ir poetas Antanas Miškinis. Be K. Preikšo, lietuvių rašytojus puolė J. Paleckis, P. Cvirka ir A. Venclova.

Jonas Stiklorius parašė straipsnį apie Vydūną jo mirties 25 m. sukakčiai prisiminti. Atskleidžiami jo gyvenimo faktai ir raštų įtaka šviesuomenei.

Antanas Maceina biografiniame straipsnyje "Filosofijos kelio" aiškina savo santykį su filosofija ir poezija. Pasakomi nauji dalykai, kurie padės geriau suprasti šį didį lietuvių mastytoją.

Alina Skrupskelienė, atsiurdama Nicholas Bethell knyga "The Last Secret" (Basic Books, New York, 1974), straipsnyje išsamiai vaizduoja baisią dramą — 2 milijonų žmonių prievartinį atidavimą Stalinui po antrojo pasaulinio karo.

Literatūrai šiame Aidų numeryje atstovauja Vladas Šlaitas poezija ir Vytautas Volertas ištrauka iš romano "Greitkelis".

Apžvalginėje dalyje Juozas Kojelis rašo apie Australijos lietuvių, kuriuos pažino, lankydami tenai praėjusiais metais; K. Barėnas supažindina su kylančiu lietuvių skulptorium Antanu Brazdžiu; A. Radžius aiškina naujus Amerikos

užmojus Interprise lėktuvais tyrinėti erdvę; Stasys Goštautas pateikia įspūdių pluoštą iš pasaulio rašytojų organizacijos PEN klubo suvažiavimo Barcelonoje.

Knygų skyriuje dr. Jonas Grinius išsamiai nagrinėja Pauliaus Jurkaus poemą "Juodvarniai".

Numeris, iliustruotas skulptoriaus Antano Brazdžio darbų nuotraukomis, atrodo meniškai ir gražiai.

Aidų metinė prenumerata 15 dol. Užsiprenumeruoti galima adresu: Aidai, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

## ST. PETERSBURG, FLA.

Tradicinėse Kūčiose lietuvių klube dalyvavo 400 su viršum žmonių. Eglutė buvo papuošta lietuviškais šiaudinukais. Pradžioje sveikinimo klubo pirm. K. Jurgėla. Apie Kūčių papročius gimtajame krašte kalbėjo dr. H. Lukaševičius. Invokaciją sukalbėjo kun. T. Degutis, OFM. Vakaro programą pajavirino scenos vaizdelis, kurį paruošė S. Vaškys ir atliko S. Vaškienė, S. Vaškys, muz. P. Armonas ir G. Jezukaitienės vadovaujamas sekstetas: M. Virbickienė, M. Grigienė, I. Jurgėlienė, K. Razgienė, E. Vizbarienė ir P. Seniūnienė.

Naujų Metų sutikime, ruošiamame lietuvių klubo, dalyvavo apie 340 asmenų. Ką tikioj 12 val. nakties sugiedotas Lietuvos himnas ir išklaustas klubo pirm. K. Jurgėlos sveikinimas.

Kamerinį orkestrą "Bay Area String Ansamble", kurį diriguoja lietuvių klubo choro dirigentas muz. P. Armonas, sudaro 24 asmenys. Tarp jų yra buvusių ir esamų universitetų bei kolegijų muzikos dėstytojų bei buvusių simfoninių orkestrų dalyvių. Šio orkestro koncertas lietuvių klube įvyks sausio 31. Programoje įvairūs klasikinės muzikos kūriniai. Pradžią 6:30 val. vak. Koncerto proga St. Petersburg Times laikraštis bus išspausdintas straipsnis apie lietuvių klubą.

Jungtinis koncertas, kurio programą atliks lietuvių klubo choras ir solistė Gina Čapkauskienė iš Montrelio, įvyks vasario 7. Koncertą rengia lietuvių klubas, talkinant LB apylinkei.



— Amerikos Lietuvių Tarybos nauju pirmininku sausio 10 išrinktas dr. Kazys Šidlauskas, o pirmininko pavaduotoju dr. Jonas Valaitis. Vicepirmininkai: Teodoras Blinstrubas, Povilas Dargis, dr. Leonas Kriaučeliūnas, dr. Vladas Šimaitis ir adv. Povilas Žumbakis, išd. Juozas Skorubskas, protokolų sekr. Grožvydas Lazauskas, finansų sekr. Petras Bučas, gen. sekr. kun. Adolfas Stašys, valdybos nariai: Ofelija Baršketytė, Kęstutis, P. Dirksis, Stanley Balzekas, Julius Pakalka, Jonas Talandis ir Emilija Vilimaitė, atstovas Washingtono dr. Jonas Genys.

— JAV LB Kultūros Taryba išsiuntinėjo du aplinkraščius. Viename ragina minėti Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį, skatina net šiuos metus pavadinti Vilniaus Universiteto metais, rekomenduoja net visą eilę paskaitininkų. Antrame aplinkraštyje skatina Lietuvos nepriklausomybės šventę — Vasario 16 — jungti su Mindaugo vainikavimosi sukaktimi. Šiemet bus minima Lietuvos nepriklausomybės 61 metų sukaktis, o nuo karaliaus Mindaugo vainikavimosi — 726 metai.

— IV PL jaunimo kongreso atstovų, dalyvių ir turistų registracija pratęsiamą iki vasario 16.

— Pasaulio Lietuvių žurnalo nauja administratorė yra Daina Kojelytė, PLB valdybos sekretorė. Šias pareigas ji perėmė iš buvusio administratoriaus Stasio Džiugo, kuris per eilę metų rūpestingai tvarkė Pasaulio Lietuvių administravimą. PLB valdyba jam išreiškė padėką už jo darbą. Pasaulio Lietuvių redakcijos ir administracijos adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill., 60636. Telef. 312 778-2200.

— Gabija Juozapavičiūtė ir dr. Rimas Petrauskas per Naujus Metus susižiedavo ir šį rudenį tikisi sukurti lietuvišką šeimą. Gabija yra Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė ir PLB valdybos narė, Rimas — veiklus ateitininkas, padėdąs įvairiuose LB darbuose. Abu talkina lietuviškoji spauda.

— Phoenix, Arizona, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas numatomas vasario 11 ukrainiečių salė, 730 W. Elm. Programoje dalyvauja šokėjų grupė Spindulys iš Los Angeles.

— Los Angeles studentai ir moksleiviai ateitininkai, panaudodami Lietuvos pogrindžio leidinių "L. K. B. Kronikas" ir "Aušros" medžiagą, Vasario 16 minėjimui rengia vaizdų, garsų ir gyvojo žodžio montažą. Trumpesnį žodinį montažą paruošė ir vietos lietuvių radijo programai.

— Solistė Laima Stepatienė, gyvenanti Encinitas, Calif., netoli San Diego, su savo rečitaliu Los Angeles lietuvių pirmą kartą pasirodys 1979 gegužės 5 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salė.

— Nauji Darbininko skaitytojai: A. Ragauskas, Brick Town, N.J., H. Bugarevičius, St. Petersburg, Fla., S. Pusvaškis, St. Petersburg, Fla. Užsakė kitiems: L. Šimkus, Clark, N.J. — B. Šimkus, Cohasset, Mass., L. Naujokaitienė, River Edge, N.J. — P. Debesius, New York City, N.Y. R. Krulikas, Douglaston, N.Y. — K. Sabalis, Addison, Ill., O. Dorn, Corning, N.Y. — S. Zacharkai, Corning, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant Darbininko prenumeratą visiem 13 dol. metam.



#### Apie užsiėmimus

Didesnis berniukas: Mano tėvas yra policininkas. O ką daro tavasis?

Mažesnis berniukas: Tą, ką jam liepia mama.

#### Mokyklų

— Jonuk, — kreipiasi mokytojas į mokinį, — tavo motina pirkto 4 kilogramus obuolių po 30 centų. Kiek ji iš viso užmokėjo už obuolius?

— Sunku pasakyti, nes mano mama smarkiai derasi...

#### Skirtumas

— Koks skirtumas yra tarp prancūzo ir škoto?

— Skirtumas yra toks, kad jeigu prancūzui nuplinka galva, jis didesnę sumą išleidžia pirkdamas plaukams atauginti vaistus, o kai škotas nuplinka, jis parduoda šukas ir šepetį.

#### Pagaliau sužinojo...

Jurgaitis, nelaimingų vedybų auka, vaikščiojo kapinėse ir skaitė užrašus ant paminklų: "Mylimai žmonai", "Nepamainomai bičiulei" ir pan.

— Aha, — sušnabžda jis pats sau. — Dabar žinosis, kur reikia ieškoti tobulų žmonių — kapinėse...

#### Malonus kreipimasis

Žymus advokatas diktuoja sekretorei laišką, skirtą kitam advokatui.

— Kaip kreipsimės į jį laišką: "Gerbiamas pone" ar kitaip? — klausia sekretorė.

— Gerbiamas! Tas sukčius! Tas apgavikas! Rašyk jam paprastai: "Brangus kolega!"

#### Kiek trūksta

Kai milijonierius Rockefelleris buvo paklaustas, kiek pinigų daro žmogų laimingą, jis atsakė:

Tik truputį daugiau, negu jis turi.

#### Nenumatyta pasekmė

— Iš visko matyti, kad kaltinamasis sulaužė kėdę, trenkdamas ją į žmonos galvą. Kuo gali pateisinti save?

— Pone teisėjau, tai buvo nenumatytas įvykis. Aš visai neturėjau tikslo sulaužyti kėdę.

#### Dangus

Mokytoja: Ką reikia daryti, kad patektum į dangų?  
Vincukas: Numirti.

#### Svyruoja be vėjo

Gerdutė, Naujų Metų vakarą pamačiusi girtą žmogų, taria motinai:

— Žiūrėk, mamyt, vėjo nėra, o tas žmogus svyruoja.

#### Nemyli

Svečių kambary sėdi porėlė susizadėjusių. Ketverių metų merginos broliukas, žvilgtelrėjęs pro raktą skylutę, įbėga į valgomąjį pas motiną, sakydamas:

— Mamyte, mūsų Onutė tam ponui nepatinka!

— Iš kur žinai, sūneli? Kas atsitiko?

— Mamyte, jis užgesino šviestą, kad jos nematyty.

#### Iš kur druska?

Mokytojas: Pasakyk man, Juozuk, kodėl jūros vanduo yra sūrus.

Juozas: Todėl, kad silkės jame plaukioja.

#### Savotiškas klausimas

— Tėveli, prie kiek laipsnių vanduo užšąla? — klausia paštininką jo sūnus.

— Prie 32, sūneli.

— Iš tikro? O iš kur vanduo žino, kad jau lygiai 32 laipsniai?

## BALTIMORĖJE

Prel. Antanas Dubinskas, gimęs ir augęs Baltimorėje, po sunkios ligos mirė sausio 3 Stel-la Maris Hospice, kur pensininkai Baltimorės arkivyskupijos kunigai praleidžia savo senatvę. Prel. Antanas, baigęs St. Mary seminariją, tęsė kunigystės mokslus North American kolegijoje ir buvo išventintas į kunigus 1929. Sugrįžęs į Baltimorę, buvo paskirtas į Šv. Alfonso parapiją, kur su prel. L. Mendeliu dar-bavosi tarp lietuvių 19 metų. 1949 buvo paskirtas Šv. Gre-gariaus parapijos klebonu, 1952 paskirtas Šv. Petro Apaštalo pa-rapijos klebonu ir tuo pačiu lai-ku Universiteto ligoninėje ėjo ka-peliono pareigas. Sveikatai sui-rus, turėjo pasitraukti iš tų pa-reigų ir išėjo į pensiją. Kun. An-tanas buvo pakeltas į prelatus 1963. Prel. Dubinskas buvo ma-lonaus būdo žmogus, uolus, kuklus ir pasišventęs kunigas, kurį visi mylėjo. Arkivyskupas William Borders koncelebravo mišias su kardinolu Lawrence Shehan, vyskupais T. Austin Murphy, Francis Murphy ir Francis Stafford ir 50 kunigų. Šv. Petro bažnyčioje sausio 5. Jų tarpe dalyvavo lietuviai kunigai prel. L. Mendelis, A. Dran-ginis ir J. Antoszewski. Palaido-tas Holy Redeemer kapinėse. Liko nuliūdęs brolis Pranas ir Baltimorės lietuviai, kurie prelata pažinojo.

Šv. Vardo draugijos 40 vyrų ir 15 jaunuolių sausio 14 per 8:30 v. mišias buvo apdovanoti ištiki-mybės dovanom. Kun. A. Dran-ginis, draugijos dvasios vadas, aukojo mišias.

Lietuvių melodijos, radijo valandėlės, metinis vakaras sa-usio 13, gražiai pavyko. Dainavo solistas Julius Kazėnas iš Cleve-lando.

Jautienos kepsnių balių ren-gia Šv. Vardo draugijos vyrai vasario 4 gražioje U.A.W. salėj Oldham ir O'Donnell gatvėse, Baltimorės miesto Highland-town rajone. Balius prasidės 1 val. popiet baigsis 6 v.v. Bilie-tus galima dabar įsigyti pas drau-gijos narius ir klebonijoje. So-kiaim gros geras orkestras. Be jautienos, bus ir kitų valgių. Bus ir loterija.

Lietuvių Svetainės šėrininkų svarbus metinis susirinkimas bus sausio 28, sekmadienį, Lie-tuvių Svetainės kambariuose. Bus renkami nauji direktoriai, padarytas metinis pranešimas ir aptariama ateities veikla. Po susirinkimo bus vaišės.

Jonas Obelinis

## LOS ANGELES, CALIF.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas vyks vasa-rio 18, sekmadienį, Šv. Kazimie-ro lietuvių parapijos bažnyčioj ir Marshall aukštesniosios mokyk-los salėj. Prie miesto rotušės lietuviška vėliava bus pakelta vasario 16. Meninei daliai vietos ateitininkai ruošia patriotinį montažą su skaidrėmis. Tauti-nius šokius pašoks jaunimo an-samblio nariai. Aukos bus renka-mos vokeliuose ir bus pagerbta aukotojo laisva valia. Kiekvienas aukotojas galės laisvai pasirink-ti, kokiam veiksmui skiria savo auką: Altai, Vlikui ar Lietuvių Bendruomenei. Minėjimą ren-gia vietos Altos skyrius, prie ku-rio priklauso eilė organizacijų.

Metinėm parapijos rekolėkci-jom Šv. Kazimiero lietuvių pa-rapijoj šiemet vadovaus kun. dr. Juozas Prunskis iš Chica-gos. Jis žinomas kaip gabus žur-nalistas, kalbėtojas ir pamokslin-ninkas.

Pirmoji komunija Šv. Kazimie-ro lietuvių parapijos bažnyčioj vaikuciam bus teikiama gegužės 6, sekmadienį, dviejose mišiose atskirom grupėm — 9:30 ir 10:30 val.

Šv. Kazimiero parapijos mo-kyklos 30 metų sukakties mi-nėjimas ir mokslo metų užbaigi-mas bus atšvęsta birželio 3, sek-madienį.

Lietuvių Diena, rengiama lietuvių parapijos, vyks birželio 17. Šalia koncerto vyks ir daili-ninkų Jonyno ir Račkaus para-dos.

Metinis bazaras, rengiamas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, įvyks spalio 21, sekmadienį. Pa-rinktas šūkis: parapija tarnauja visiem, visi padeda parapijai.

Politinį studijų savaitgalis, rengiamas Lietuvių Fronto Bi-čiulių Los Angeles sambūrio, įvyks vasario 3 ir 4, šeštadie-nį ir sekmadienį, Šv. Kazimiero parapijos didžiojo salėj. Šešta-dienį programos pradžia 9 val. ryto, o sekmadienį — tuoj po lie-tuviškų pamaldų, 12:30 val.

Karl Claver, buvęs Šv. Kazi-miero lietuvių parapijos mokyk-los mokinys ir Romos Šv. Kazi-miero lietuvių kolegijos auklėti-nis, sausio 21 Romoj priims ku-nigystės šventimus, o vasario 11, sekmadienį, 10:30 val. ryto Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj, Los Angeles, Calif., aukos pirmąsias mišias. K. Cla-ver bus antrasis kunigas, išėjęs iš šios lietuvių parapijos. Pirm-a-sis buvo kun. R. Saplys, besi-



Los Angeles, Calif., ateitininkiškas jaunimas, vykdydamas Vėlinių tradicijas, lanko lietuvių kapus naujai įkurtoje ka-pinių lietuviškoje sekcijoje. Nuotr. Pr. Gasparonio

darbuojas Los Angeles arkivys-kupijoj. K. Claver mokosi lietu-vių kalbos ir planuoja dirbti lie-tuvių pastoracijoj. Tapdamas ku-nigu, yra įsirašęs į Kauno vysku-piją.

Tėvas Juozas Venckus, SJ, iš Chicagos atvyko į Los Angeles padėti kunigam Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj pastoracijos darbuose.

Ona Razutienė Kalėdų šven-tes praleido Australijoje, kur kar-tu su Clevelando Grandinėle dalyvavo Australijos Lietuvių dienoje. Grįžusi į namus, vėl į-sijungė į visuomeninį darbą.

Dail. Viktoras Vizgirda iš Bos-ton, Mass., šventes praleido pas sūnų Los Angeles artumo, West Lake Village, Calif.

L.Ž.K.

## DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųs-dami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

27 dol. — A.J. Rimas, Reston, Va.

25 dol. — H. Yantosh, Rah-way, N.J.

22 dol. — V. Lazauskas, Bal-timore, Md.

Po 17 dol. — S. Plechavi-čius, Dobbs Ferry, N.Y., dr. B.S. Preikštas, Oakhurst, N.J.

12 dol. — S. Morkūnas, Ver-dun, P.Q.

Po 10 dol. — S. Remeza, New Rochelle, N.Y., V. Ancikas, Ker-nersville, N.C., A. Radžius, Bal-timore, Md.

Po 7 dol. — R. Dragunevi-čius, Windsor, Conn., A. Voke-taitis, New Haven, Conn., V. Vaškūnas, Brooklyn, N.Y., dr. J.M. Bachulus, E. Bublaitis, Woodhaven, N.Y., M. Veluona,

Baltimore, Md., S. Kreivėnas, Woodhaven, N.Y., V. Kazlauskas, Chicago, Ill., K. Dulys, Crownsville, Md., P. Gruodis, Chicago, Ill., P. Brazauskas, Pa-ramus, N.J., V. Akelaitis, Clevel-land, Ohio, V. Zelenis, Reseda, Calif., F. Stumbris, Woodside, N.Y.

6 dol. — J. Skrusdis, Oakville, Conn.

Po 5 dol. — A. Ramanauskas, Brockton, Mass., T. Bogušas, So. Boston, Mass., J. Liaukus, Woodhaven, N.Y., J. Bortkevi-čius, Woodhaven, N.Y., R. Bala-nas, Tuxedo Park, N.Y., P. Povi-laitis, Great Neck, N.Y., M. Gal-dikienė, Putnam, Conn., P. Gau-bys, Pacific Palisades, Calif., dr. I. Giedrikis, South Orange, N.J.

Po 4 dol. — K. Gimžauskas, St. Petersburg Beach, Fla., V. Birutis, Moriches, N.Y., A. Kaz-lauskas, Bbrooklyn, N.Y., kun. Br. Liubinas, W. Germany, R. Rakutis, Nutley, N.J., J. Mie-žaitis, Elizabeth, N.J., G. Valat-ka, White Horse Beach, Mass., B. Babušis, Atlantic Beach, N.Y., V. Tumelis, Linden, N.J.

Po 3 dol. — K. Duda, Que-bec, Canada, I. Dvorak, Rich-mond Hill, N.Y., P. Turulis, Hollis, N.Y., C. Tamašauskas, Philadelphia, Pa., M. Jasėnas, Jackson Hts., N.Y., J. Tamašau-skas, Worcester, Mass., A. Aluko-nis, Providence, R.I.

Po 2 dol. — H. Gineitis, Dor-chester, Mass., J. Mėlynis, Kear-ny, N.J., A. Butas, Woodhaven, N.Y., J. Šidlauskas, Waterbury, Conn., S. Snarskis, Worcester, Mass., A. Kuprevičius, Hartford, Conn., V. Kežinaitis, Hamilton, Ont., A. Vaitekūnas, Providence, R. I., K. Barūnas, Manomet, Mass., J. Navasaitis, Lantana, Fla., J. Adomaitis, Prescott, Ariz., L. Rimkus, Parlin, N.J., J. Vasylionis, Dunellen, N.J., S. Srupsas, W. Hartford, Conn., V. Amsiejus, Cleveland, Ohio, J. Asiūnas, Hartford, Conn., A. Bi-kulčius, Lewiston, Me., K. Sra-gauskas, Detroit, Mich., P. Pus-nikas, Franklin Sq., N.Y., J. Che-pulis, Middle Village, N.Y., J. Slivinskas, Waterbury, Conn., H. Venis, Woodhaven, N.Y., J. Salinis, Detroit, Mich., G. Juš-kėnas, Cleveland, Ohio, J. Mi-liauskas, Worcester, Mass., K. Teleisa, Bethpage, N.Y., A. Ra-lys, Richmond Hill, N.Y., K. Barzdukas, Chicago, Ill., P. Mal-zinskis, Los Angeles, Calif., V. Muraška, Philadelphia, Pa., P. Miller, Bloomfield, N.J., A. Ra-monas, Brooklyn, N.Y., R. Lat-vėnas, Culver City, Calif., A. Va-laitis, Eastlake, Ohio, P. Šilba-joris, Richmond Hill, N.Y., J. Dačys, Norwood, Mass., A. Vi-sockis, Paterson, N.J., J. Luko-ševičius, Gulfport, Fla., M. Bern-ot, E. Hartford, Conn., P. But-kys, Monterey Park, Calif., A. Valbonas, Jamaica, N.Y., G. Elu-how, Arlington, Va., A. Čižauskas, Falls Church, Va., A. Dra-gunevičius, Hartford, Conn., V. Oniūnas, Woodhaven, N.Y., A. Mačionis, St. Petersburg Beach, Fla., M. Damas, Naper-ville, Ill., B. Kazukauskas, Sil-ver Spring, Md., J. Bortkeviči-ėnė, Jamaica, N.Y., S. Daržinskis, Downers Grove, Ill.

Po 1 dol. — K. Kuzas, Chica-go, Ill., G. Slepakovas, Escon-dido, Calif., C. Saurasaitis, Hud-son, N.Y., J. Berteška, Keamy, N.J.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administ-racija.



Lietuvis pasaulio pirmenybių baigmėj. ICCF pasaulio pirme-nybių finalinės rungtynės prasi-dėjo 1978 lapkričio 1. Į jas įsi-kvalifikavo 16 varžovų iš 11 ša-lių: 4 iš Sov. S., 3 — Vak. Vokietijos, 2 — JAV, 2 — Ar-gentinijos ir po vieną iš Švedi-jos, Anglijos, Suomijos, Danijos ir Belgijos. Pagal burtus pirmuo-ju įvardintas V.V. Palčiauskas, JAV, 15-ujuo kitas amerikietis — J.P. Kalish, gyvenęs dabar Japo-nijoje. Dalyvių tarpe randam pereitų pasaulio pirmenybių tris pirmųjų vietų laimėtojus: Estri-ną (Sov. S.), J. Boey (Belgija), K. Richardsoną (Anglija); be to, ir World Cup I laimėtoją K. H. Moeder (Vak. Vokietija). Vytau-tui V. Palčiauskui visi linkėkim geros sėkmės!

Europos jaunių pirmenybes Groningene (Olandija) laimėjo olandas Van der Will, surinkęs 11 taškų. Pustaškiu atsiliko pereitų pirmenybių laimėtojas Sergejus Dolmatovas (Sov. S.).

Garsiajam Hastingso turnyre (Anglijoje) po 5 ratų pirmavo anglas D. Speelman su 3 taš-kais ir 1 nebaigta. Švedijos dm U. Andersson turėjo 3, o mask-vietis J. Vasiukovas ir leninga-dietis Kočijevs po 2,5 tš.

Sas van Gente (Olandijoje) vyksta pasaulio jaunių pirmeny-bės (iki 17 m.). Pirmavo skotas P. Motrani su 6 tš., po jo ėjo Korzatovas (Sov. S.) su 5,5 tš.

Daug lietuviškų plokštelių turi Darbininko administracija. Skambink 827-1351 ir prašyk, kad plokštelės atsiųstų į na-mus.

## NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

Kur bėga Šešupė. Išleido "Skudutis" V. Vokietijoje. 10 dai-nų ir 8 giesmes įdainavo ir į-giedėjo muzikos meno darbuo-tųjų būrelis. Solistai: R. Dauno-ras, V. Hermanaitė, B. Gailiutė-Spies, K. Senkus, V. Her-manienė. Kaina su persiuntimu 9 dol.

Kur tas šaltinėlis? 27 lietuviškos dainos dviejose plokštelėse. Duetus įdainavo Edmundas Kuodis ir Jonas Girijotas. Išleido prof. J. J. Stukas. Kaina su persiuntimu 15 dol.

Šios bei kitos lietuviškos plokštelės ir naujausios lietuviškos knygos gaunamos Darbinin-ko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

**DEXTER PARK PHARMACY**  
Wm. Anastasi, B.S.  
77-01 JAMAICA AVENUE  
(Cor. 77th Street)  
Woodhaven, N.Y. 11421  
WE DELIVER  
TELEF. 296-4130

## NAUJAUSI LEIDINIAI

Aleksandras Pakalniškis, Stu-dento dienoraštis. 284 pusl. Lengvo stiliaus skaitymai. Kai-na 5 dol.

Mirga Girniuvienė, Senojo bokšto paslaptis. 150 pusl. Skai-tymai vaikams. Iliustruota. Kai-na 4 dol.

Jonas Balys, Lietuvių kalen-dorinės šventės. Lietuvių tauto-sakos lobynas VII. Tautosakinė medžiaga ir aiškinimai. 160 pusl. ir 10 pusl. iliustracijų. Kaina 6 dol.

VI. Šlaitas, Nesu vėjo malonėje. Poezijos rinkinys su kie-tais viršeliais. Kaina 5 dol.

Jonas Narbutas, Sportas Ne-priklausomoje Lietuvoje. Antra dalis (1937-1940). 445 pusl. Gausiai iliustruota. Kaina 9 dol.

Giedra Gudauskas. Variations for piano on Lithuanian Folk Theme. Kaina 3 dol.

Persiuntimui pridėdama 50 c. Šios bei kitos lietuviškos kny-gos ir lietuviškos muzikos plokš-telės gaunama Darbininko ad-ministracijoje. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

## BALTIC HOLIDAYS

### COME TO LITHUANIA IN 1979

### JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

#### COST

| DEPART   | RETURN   | GROUP 30                    | G.I.T.   | CITIES AND NIGHTS                                      |
|----------|----------|-----------------------------|----------|--------------------------------------------------------|
| Dec. 22  | Jan. 5   | \$1049.00 (APEX FARE)       |          | Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3, Moscow 2             |
| March 5  | March 15 | \$779.00                    | \$849.00 | Vilnius 5, Warsaw 2                                    |
| March 22 | March 31 | \$849.00                    | \$899.00 | Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1                      |
| April 12 | April 21 | \$849.00                    | \$899.00 | Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1                      |
| April 23 | May 3    | \$849.00                    | \$899.00 | Vilnius 5, Warsaw 2                                    |
| May 3    | May 12   | \$849.00                    | \$899.00 | Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1                      |
| May 14   | May 24   | \$849.00                    | \$899.00 | Vilnius 5, Warsaw 2                                    |
| May 24   | June 2   | \$899.00 (Group 30 fare)    |          | Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1                      |
| June 14  | June 23  | \$899.00 (Group 30 fare)    |          | Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1                      |
| June 26  | July 10  | \$1249.00(Super apex fare)  |          | Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3                            |
| July 04  | July 19  | \$1199.00 (Super apex fare) |          | Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1 |
| July 24  | Aug. 07  | \$1249.00 (Super apex fare) |          | Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3                            |
| Aug. 08  | Aug. 24  | \$1199.00 (Super apex fare) |          | Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1 |
| Aug. 21  | Sept. 05 | \$1249.00 (Super apex fare) |          | Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1              |
| Sept. 06 | Sept. 15 | \$849.00 (Group 30 fare)    |          | Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1                      |
| Sept. 20 | Sept. 29 | \$849.00                    | \$899.00 | Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1                      |
| Oct. 15  | Oct. 25  | \$779.00                    | \$849.00 | Vilnius 5, Warsaw 2                                    |

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

CONTACT: JONAS ADOMENAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.  
535 Fifth Avenue  
New York, N.Y. 10017  
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

## NORWALK, CONN.

## Tradicinė Kalėdų eglutė

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Stamford-Norwalk klubas, vadovaujamas sumanios pirm. Adelės Kozma, buvo su-ruošęs tos apylinkės mažame-čiam Kalėdų eglutę.

Po pirmininkės šilto sveiki-nimo ir svečių pristatymo kal-bėjo LMKF pirm. Margarita Sa-matienė. Ji savo kalboje labai ver-tino puoselėjimą šventinių tra-dicijų, nes jos stipriai saisto lie-tuvių su tikrąja tėvyne. "Šven-čiant Kalėdas toli nuo tėvynės, visada atgyja nostalgijos lydimi laimingų vaikystės ir jaunystės dienų prisiminimai apie baltas Kalėdas laisvoji Lietuvoj." Pir-mininkė toliau kalbėjo: "Šioji šventė šiandieną primena tai-kos, ramybės, dvasinio ir tauti-nio atsinaujinimo prasmę, hu-maniškų principų gerbimą, įsi-pareigojimus pavergtiem bro-liam ir sesėm už geležinės už-dangos. Nejučiomis kaupiasi pa-stangos visais įmanomais bū-dais gelbėti savo pavergtą tautą. Tikėjimas į tikrąsias vertybes te-stiprina mūsų ryžtą ir viltis, kad ateis laikai, kai Kalėdos vėl

džiaugsmingai bus švenčiamos laisvoji Lietuvoj."

Kalėdinį sveikinimą ji tarė lie-tuvių ir anglų kalbomis, nes da-lyvių tarpe buvo ir mišrios pub-likos. Reikia pastebėti, kad jau-nasis atžalynas buvo gražiai drausmingas ir su dideliu dėme-siu sekė pirm. M. Samatienės mintis.

Kalėdinę programėlę atliko Stamford-Norwalk apylinkių lie-tuviukai; jiems vadovavo klubo valdybos narė mokytoja Irena Žemaitaitienė. Pasipuošę tauti-niais drabuželiais, prie eglutės deklamavo: Jonas Žemaitaitis — "Kalėdų senelis", Milda Lietu-vinkaitė — "Štai jau išsipildė pažadas didysis", Monika Losnick — "Mielas, gerasis Ka-lėdų senelis", Alina Valiušaitytė — "Užmik", Rūta Žemaitai-tytė — "Prie Kalėdų eglutės"; buvo ir giesmių, kurias pagie-dojo po dvi: Rūta Žemaitaitytė ir Monika Losnickaitė, Jūra ir Lina Strimavičiūtės. Milda Lie-tuvninkaitė dūdele pagrojo dvi giesmeles. Vaikučiai deklamavo pakilioj nuotaikoj. Buvo nepa-prastai džiugu pajusti šią kilnią Kalėdų nuotaiką kartu su jau-niausiuoju atžalynu.

Po deklamacijų ir dainų iš to-limos šiaurės, sunkiu maišu ne-šinas, atpūškavo Kalėdų seneliu-kas (J. Juodaikis). Jis smagiai šnekučiavosi su jaunimu, dalino dovanas. Malonu buvo stebėti dovanomis besidžiaugiantį mū-sų prieauglį.

Salę užpildė apylinkių lietu-viškas jaunimas ir jo tėveliai. Iš New Yorko kartu su pirm. M. Samatienė buvo atvykusios LMK Federacijos valdybos na-rės — New Yorko klubo pirm. E. Donohue, M. Klivečienė, I. Banaitienė. Ten pat visi buvo vaišinami įvairiais skanumynais, kavute.

Federacijos pirmininkė labai įvertino Stamford-Norwalk klubo veiklą, triūsą, įdėtą į šią gražią kalėdinę šventę ir kitus metų eigoj ruošiamus parengi-mus.

Reikia atminti, kad šioji lietu-

vių kolonija nėra didelė. Yra mišrių šeimų, namie kalbančių ne lietuvių kalba, tačiau šios šeimos gražiai bendrauja, laiko save vienos lietuvių šeimos na-rėmis, dalyvauja lietuviškuose parengimuose. Kai kurie jų lan-ko lietuvių kalbos kursus Brid-geporte, kur dėsto Vitalis Žu-kauskas, ir jau kalba lietuviškai.

Klubo pirmininkė darbščioji Adelė Kozma dar pakvietė vieš-nias į savo jaukius namus, kur kartu su jos miela šeima dar ilgai pabendrauta, skaniai pasiva-išinta, arčiau susipažinta.

Dabartinę klubo valdybą su-daro: pirm. A. Kozma, sekreto-rė. J. Valiušaitienė, išdininkė I. Žemaitaitienė. Vicepirm. Va-lerija Stadalninkienė mirė praeitų metų lapkričio mėn. Ji buvo atminta atstojimu Kalėdų eglutės metu.

I. Banaitienė

## CAPE COD, MASS.

Lietuvių Bendruomenės Cape Cod apylinkė, manding, veikia jau arti dešimt metų. Pir-masis jos pradininkas buvo My-kolas Biliūnas, rašytojo Jono Bi-liūno giminaitis, pastovus Cape Cod gyventojas.

Dabar jau nuolat čia gyvenan-čių yra arti 60 tautiečių. Jie su-dideliu noru ir gyva bendruo-meniška dvasia jungiasi šion pa-jūrio ir pušynų LB apylinkėn.

Šiuo metu LB Cape Cod apy-linkės valdybą sudaro: Ernestas Bliudnikas—pirmininkas, Povilas Šlapelis, Antanas Vieškalnis, dr. Eduardas Jansonas, Geno-vaitė Jančiauskienė ir R. Janu-laitienė. Tai veikli valdyba. Jos pastangomis jau buvo surengta įvairių renginių, gražiai pavyku-sių praėjusios vasaros, rudens ir žiemos mėnesiais.

1979 metai pradėti jų sutiki-mu, kuriame dalyvavo arti 40 capecodiečių. Gražioj Židziūnų rezidencijoj šauniai išsipuošę tautiečiai, sutikę naujuosius metus, pramogavo net iki gaid-gysčių...

Artimiausius renginius — Va-sario 16 minėjimas. Jam visu uo-lumu ruošiamasi

LB Cape Cod, stebint iš ša-lies ir turint patyrimo kitų apy-linkių veikloj reikėtų laikyti pa-vyzdžiu bendrąja bendruome-niškosios idėjos prasme, nes tau-tinė savigarbą čia yra ryški.

(b.j.)

## MIAMI, FLA.

Kun. Vincas Andriuska prane-ša, kad lietuviai gavo leidimą iš arkivyskupo Edward McCarthy turėti lietuviškas pamaldas kartą mėnesį Šv. Roberto Belarmino bažnyčioj, 3405 N.W. 27th Ave., Miami, Fla. Mišios numatomos kiekvieno mėnesio pirmą sek-madienį 3 val. popiet. Išpažintys bus klausomos 2:30 val. popiet.

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime vasario 18, sekmadienį, 3 val. popiet Lietu-vių klube pažadėjo dalyvauti ir arkivyskupus.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išėjimoj. Ar juos prenumeruoti? Metuose išeina 10 didelių numerių. Pre-numerata tik 15 dol. metam. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Buvusiam bendradarbiui

A.A.

JONUI TUTINUI

staiga išsiskyrus iš gyvųjų tarpo, skausmingai ilūdinčius jo žmoną Eleonorą, dukrą Bernadetą ir sūnų Petrą nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu ilūdlime.

Stepas ir Monika Siručiai  
Stasys ir Salomėja Jankauskai

Brangiai motulei

MONIKAI MASALSKIENEI

mirus, jos dukras Verutę Rūtenienę, Antaniną Deikienę ir Liolę Kilikonienę su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu ilūdlime.

Onutė ir Jake Dornai

P A D Ė K A

1978 gruodžio 7 New Yorke mirė mūsų mylimas vy-ras ir tėvas

INŽ. IGNAS GASILIŪNAS.

Jo žmona ir vaikai dėkoja Lietuvos generaliniam konsului Anicetui Simučui, lietuviškų organizacijų atsto-vams, draugams ir artimiesiems už ilūdėsio valandą pa-relkštas užuojautas, pasakytas kalbas, mišias, gėles ir au-kas vėlonio intencija Tautos Fondui, Kultūros Židinui bei kitiems lietuviškiems reikalingams.

Ypatingai esame dėkingi Apreiškimo parapijos klebo-nui kun. Jonui Pakalniškiui už laidotuvių apelpas ir kun. Antanui Račkauskui už palydėjimą į amžiną poilsį.

Dėkojame p. Garšvai už rūpestingą ir nuoširdų pa-tarnavimą Haven Hill šerminėje.

Nullūdė:

Jadvyga, Gražina ir Saulius  
Gasiliūnai

BENEDIKTA MISLIAUSKIENĖ-  
BARUSEVIČIŪTĖ,

sulaukusi 56 metų amžiaus, po sunkios ligos gruodžio 23 vakare mirė Fitzgerald Mercy ligoninėj, Darby, Pa.

Vėlonė gyveno Media, Pa. Po koncelebruotų mišių, kurios buvo aukojamos Šv. Andriejaus bažnyčioj, Philadel-phia, Pa., palaidota gruodžio 28 Šv. Petro ir Povilo ka-pinėse Springfield, Pa.

Su vėlone atsisveikinimas įvyko gruodžio 27 Mykolo Bligenio šerminėj. Nullūdime liko vyras Henrikas Mis-liauskas, Philadelphiajos LB apylinkės vykdomasis vicepi-rmininkas, du broliai, motina, patėvis, sesuo Lietuvoj ir artimieji.

Vėlonė aktyviai reiškėsi Lietuvių Bendruomenės, Bairo, Tautinės Sąjungos, Moterų Federacijos Klubų veik-loj, buvo ilgametė Vilties choro dainininkė.

A.A.

JONUI TUTINUI

mirus, jo žmonai Eleonorai, dukrai Bernadetai, sūnui Petrai ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu ilū-dime.

Leonilė ir Juozas Giedraičiai

A.A.

JONUI TUTINUI,

mūsų klubo nariui, staiga mirus, jo žmoną Eleonorą, sūnų inžinierių Petrą, dukrą profesorę dr. Bernadetą ir kitus arti-muosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu ilūdi

Žuvautojų ir Medžiotojų Klubas  
ARAS

Mirus mylimam tėveliui

JONUI TUTINUI,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą PETRUI ir BERNADETAI. Mūsų mintys yra su jumis.

Jūsų draugai —

Ona, Kęstutis,  
Vytautas ir Rita Klitoriai

A.A.

JONUI TUTINUI

mirus, jo žmoną Eleonorą, dukrą dr. Bernadetą, sūnų inž. Petrą ir artimuosius glbiai užjaučiame.

V. Savickienė  
J. A. Snieskai  
D.S. Biručiai



Lietuvos vyčių Bostono kuo-pos narių kalėdinis renginys vyko sausio 6, Trijų Karalių šventės vakarą, parapijos salėje 7-oje gatvėje, So. Bostone. Be specialios programos, susirinkę vyčiai turėjo progos pabendrauti, pasivaikinti ir pasikeisti kalė-dinėmis dovanomis, kurių pada-lijimas vyko pusiau loterijos, pusiau mainų būdu. Vakare da-lyvavo ir Šv. Petro lietuvių pa-rapijos klebonas kun. Antanas Baltrušinas.

Kun. Antanas Baltrušinas, Sv. Petro lietuvių parapijos klebo-nas, talkinamas sodaliečių ir Lietuvos vyčių, kiekvienais me-tais surengia pietus pensini-kam ir vyresnio amžiaus žmo-nėm. Šiais metais toks renginys įvyko sausio 7 parapijos salėj, 7-oje gatvėje, So. Bostone. Soda-lietės ir vyčiai gražiai patarnavo prie stalų. Visi turėjo progos už-kąsti ir pasistiprinti. Atvyko Ta-mošūnas su dukra. Jis dainavo, o dukra pritarė akordeonu. Ji pagrojo ir šokių muzikos. Pen-sininkai patenkinti gražiai pra-leistu vakaru.

Altos Bostono skyrius išsirir-ko tokią valdybą: pirm. A.M. Chaplikas, vicepirm. S. Lušys, skr. F. M. Grendal, izd. E. Ci-bas.

Bostono Kultūros Klubo susi-rinkimas įvyks sausio 27, šešta-dienį, 7:30 val. vak. So. Bosto-no Tautinės S-gos namuose. Pro-gramoj dalyvaus Lituanistikos Instituto suorganizuoto akade-minio Lietuvos istorijos reikalo ruošėjai istorikai iš įvairių JAV vietovių. Prof. Jakštas skaitys paskaitą: "Dr. Šliupo laisvama-nybės šaknis ir jos reiškima-sis". Kiti istorikai atsakys į kla-usimus.

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimas vyks va-sario 18, sekmadienį, 2 val. po-piet So. Bostono Lietuvių Pili-ečių d-jos salėj.

Kaziuko mugė, rengiama Bal-tijos ir Žalgirio tuntų, vyks ko-vo 4 So. Bostono Lietuvių Pi-liečių d-jos salėj.

Minkų radijo valandėlės 45 m. sukakties minėjimas įvyks kovo 25 So. Bostono Lietuvių Pili-ečių d-jos salėj.

Laisvės Varpo pavasarinis koncertas įvyks balandžio 22 So. Bostono Lietuvių Pili-ečių d-jos salėj.

BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broad-way, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Paruodamas Darbin-ikas. Didelis lietuviškų knygų pasirinki-mas.

LAISVĖS VARPAS  
Sekmadieniais  
11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL  
12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET  
Vedejas Petras Višeinis  
173 Arthur St., Brockton, MA 02402  
Telef. (617) 586-7209

## "Amber Holidays"

1979 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ  
ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIENTOS SAVAITES: Maskva/Vilnius/Leningradas

|                    |            |                          |            |
|--------------------|------------|--------------------------|------------|
| Kovo 19            | — \$725.00 | birželio 7               | — \$859.00 |
| balandžio 11 ir 25 | — \$795.00 | liepos 12 ir rugpjūčio 2 | — \$865.00 |
| gegužės 2 ir 9     | — \$829.00 | rugsėjo 19 ir rugsėjo 26 | — \$829.00 |
| gegužės 16         | — \$839.00 | spalio 10                | — \$829.00 |

DVIEJŲ SAVAITŲ

birželio 7 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Euro-poje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

birželio 20 — Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

liepos 12 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Euro-poje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

rugpjūčio 2 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Euro-poje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

rugpjūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokestiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS —

PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.



Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agen-tūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio žalis.

Istaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDŽIONAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

# BANK-BY-MAIL

## Postage paid both ways

### Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemoka-

mai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į ban-

ką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet

kuriuo laiku. Jūsų siunta gavęs, bankas tuoj j-

traukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrini-

mas, kad jūsų pinigai — pelno aukščiausius

procentus, leidžiamus įstatymų.

Del lengvo taupymo bū-

do per pašta skambinkit Mr.

Donahue 268-2500

arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE

480 West Broadway

South Boston

9 AM to 3:30 PM

Monday thru Friday

Saturday 10 AM to 1 PM

268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE

740 Canton Blvd.

6:30 AM to 5:30 PM

Mon. - Thurs. 8 AM to 8 PM

Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM

Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston  
Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

# DARBININKAS



Redakcija ..... (212) 827-1352  
Administr. .... (212) 827-1351  
Spaustuvė ..... (212) 827-1350  
Vienuolynas .. (212) 235-5962  
K. Ž. salė .... (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.  
BROOKLYN, N.Y. 11207

Lituanistikos Instituto suvažiavimo talkos komitetas posėdžiavo sausio 11 Kultūros Židiny. Susipažinta su numatomais suvažiavimo darbais bei programa, perskaityti visi gauti raštai ir aptarta eilė techniškių reikalų. Kitas komiteto posėdis bus sausio 25, ketvirtadienį, 8 v.v. posėdžių menėje. Komitetui pirmininkauja Aleksandras Vakselis, iš Lituanistikos Instituto įeina: Tėv. V. Gidžiūnas, OFM, Tėv. V. Jaskevičius, SJ, dr. V. Krivickas, A. Landsbergis. Iš Liet. Bendruomenės — A. Balys, K. Bačauskas, V. Padvarietis, P. Jurkus.

Vilniaus universiteto 400 metų sukakties viešas minėjimas, rengiamas Lituanistikos Instituto, bus gegužės 27, sekmadienį, Kultūros Židiny. Tuo metu bus Instituto suvažiavimas, kuris taip pat skiriamas Vilniaus universiteto sukakčiai.

Aleksandras Vakselis, LB New Yorko apygardos pirmininkas, uolus dailės parodų rengėjas ir vadovavęs iki šiol visom parodom, šiai dešimtai sukaktuvinei parodai paskyrė 100 dol. premiją. Ji pavadinta — dešimtosios dailės parodos premija.

Dail. Česlovas Janušas, kuris daug rūpestio ir darbo įdėdą į Liet. Bendruomenės rengiamas parodas, dabar rūpinasi sudaryti vertinimo komisiją, kuri dešimtos parodos metu paskirtų premijas.

Dešimtajai dailės parodai paveikslai suvežami vasario 2, penktadienį, nuo 6 v.v. iki 9 v.v., vasario 3, šeštadienį, nuo 10 v. iki 5 v. popiet. Paveikslai suvežami į Kultūros Židinį, kur tuo metu budės vienas žmogus ir paveikslus suregistruos.

Albino M. Prižginto vargonų koncertas buvo sausio 10, trečiadienį, 8 v.v. Ascension bažnyčioje Manhattane, 5 Ave. ir 10 St. Klausytojų susirinko apie 250, lietuvių buvo daugiau nei trečdalis. Koncertas praskambėjo labai įspūdingai. A. Prižgintas parodė aukštą technikos lygį. Jis grojo Francois Couperin, J.S. Bach, Charles Tournemire, Louis Vierne, Jean Langlais ir Marcel Dupre kūrinius. Po koncerto gretimoje salėje buvo vaišės, kuriose dalyvavo daug lietuvių.

Jaunučių, jaunių ateitininkų susirinkimas įvyks sausio 20, šeštadienį, po lietuviškos mokyklos, pas p. Janušus, 101-55 107 Street, Ozone Park, N.Y.

Vyresniųjų moksleivių ateitininkų susirinkimas bus sausio 20, šeštadienį, po lietuviškos mokyklos Kultūros Židinio žemutinėje salėje. Bus rengiamasi šeimos šventei.

Šeimos šventė, rengiama moksleivių ateitininkų, bus sausio 27, šeštadienį, Kultūros Židinio žemutinėje salėje. Pradžia 7 v.v.. Programą praves ir atliks jaunimas. Po programos įvyks loterijos, vaišės, žaidimai ir rataliai. Visi ateitininkai ir jų šeimos kviečiami dalyvauti.

Dr. Marytė, jos sesuo iš Lietuvos ir Aleksandras Žemaičiai automobiliumi išvyko į Floridą. Per porą savaičių planuoja aplankyti Juno Beach, St. Peterburgo, Miami, Sunny Hills ir kitas lietuvių kolonijas. Į Leonia, N.J., grįš sausio 31.

Koncerto programos, bilietus, pakvietimus, vestuvių pakvietimus ir kitokius pavdinius spausdina lietuvių pranciškonų spaustuvė Brooklyne. Jei yra reikalas skambinti 212 827-1350.

Darbininko administracijoje galima gauti lietuviškų knygų, plokštelių, drožinių ir gintaro. Skambinti 827-1351.

Kultūros Židiny šį savaitgalį nėra jokio renginio.

Aldona Noakaitė-Pinsch sausio 13 LMK Federacijos valdybos paskirta lietuvių moterų delegate prie Pabaltijo Moterų Tarybos vieton pasitraukusios Reginos Žymantaitės-Peters.

Žmogaus teisių komiteto pasitarimai bus sausio 21 Philadelphiaje. Iš New Yorko vyksta LMK Federacijos pirmininkė Margarita Samatienė, vicepirmininkė Marija Noreikienė, valdybos narė Malvina Klivečienė, New Yorko klubo pirmininkė Eugenija Donohue, LKM Federacijos sekretorės Viktorija Četienė ir Eugenija Treimanienė. Philadelphiaje veikia LMK Federacijos žmogaus teisių komitetas, kurį sudaro: Daila Kezienė, Rima Mironienė ir Snieguolė Jurskytė.

LMK Federacija lapkričio 25 išsiuntinėjo savo rezoliuciją apie žmogaus teises ir Lietuvos padėtį. Išsiuntinėjo prezidentui, senatoriam, kongresmanam. Dabar Federacijos valdyba gavo malonius laiškus iš JAV prezidento ir iš eilės senatorių, kongresmanų ir kitų įtakingų asmenų.

Bronė Chlamsauskienė, ilgesnį laiką gražiai šeiminkavusi Kennebunkport, Maine, lietuvių pranciškonų vienuolyne ir vasarvietėje, persikėlė į St. Petersburg, Fla., ir šeiminkauja lietuvių klube. Atsiųsdama Darbininkui metinę prenumeratą, spaudai paremti pridėjo ir 25 dol. auką. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

O. Jankevičiūtė, ilgametė Darbininko skaitytoja, keletas metų prie prenumeratos pridėda didesnę auką. Šiemet ji pridėjo 17 dol. Dėkoja Darbininko administracijai.

Vladas Kalytis iš Great Neck, N.Y., mokėdamas Darbininko prenumeratą, prisiūnėdą jau keletą kartą spaudai paremti didesnę auką. Šiais metais pridėjo 37 dol. Nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracijai.

Vytas Gerulaitis sj. paskirtas praveisti teniso mokymo programą USTA National Tennis Centre. Šis centras įkurtas tik šiais metais, išnuomoja aikštes ir duoda teniso pamokas jauniui ir suaugusiems. Centras turi 9 aikštes po stogu, kur yra pastovi temperatūra, — vasarą vėsina, žiemą šildoma. Taip pat turi 26 lauko aikštes. Teniso mokymas vyksta visas septynias savaitės dienas.

Dail. Elenos Kepalaitės mažų bronzinių skulptūrų paroda bus Phoenix galerijoje, 30 West 57 Street, Manhattane, nuo vasario 3 iki 22. Atidarymas vasario 3 nuo 5 iki 7 v.v.. Paroda lankoma nuo 11 iki 5:30 savaitės dienomis (nuo antradienio iki šeštadienio).

Clevelando lietuvių namams ir klubui reikalingas vedėjas, kuris turi patyrimo baro ir restorano biznyje, moka tvarkyti personalą ir kiekvienos dienos operacijų atskaitomybę. Vedėjas turi kalbėti lietuvių ir anglų kalbomis.

Suinteresuoti asmenys savo pasiūlymus prašomi atsiųsti raštu iki vasario 5 dienos šiuo adresu: Lithuanian Village Inc. Direkcijai, 877 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119.

## AUGSBURGO

buvusiems mokiniams 1945-49

yra ruošiamas 30 metų suvažiavimas 1979 rugpjūčio 24-25 St. Petersburg, Floridoj. Norį dalyvauti prašomi kreiptis adresu:

Algis Grabnickas  
915 Hwy 27 So.  
Lake Wales, Fla. 33853  
Telef. 813 676-5251

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas rengiamas vasario 18, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Kalbą pasakys Vytautas Smetona, Lietuvos prezidento Antano Smetonos vaikaitis, 23 metų amžiaus, jau pasižymėjęs pianistas, bent kelis kartus koncertavęs New York'e ir susilaukęs gražių spaudos įvertinimų. Taip pat minėjime dalyvaus ir New Yorko valstybės vicegubernatorius Mario Cuomo. Šoks New Yorko tautinių šokių ansamblis Tryptinis. Minėjimo pradžia 3 v. popiet.

New Yorko Altai šiemet pirmininkauja Vacys Steponis, sekretoriumi yra Česlovas Janušas, išdininku Vytautas Kulpa, išdo globėju — Apolinaras Vebeliūnas. Alfonsas Marcelynas palaikė ryšius su Albany ir jo pastangomis gautas pažadas, kad dalyvaus Mario Cuomo. Peter Wytenus rūpinasi visom proklamacijom, kurias išleidžia ta proga New Yorko miestas ir New Yorko valstybė. Taip pat susitarta ir su kun. Jonu Pakalniškiu, Apreiškimo parapijos klebonu, kad toje parapijoje bus iškilmingos pamaldos.

75 metai sueina, kaip buvo lietuviams grąžinta spauda (1904). Tą sukaktį paminės Lietuvių Moterų Klubų Federacijos valdyba spalio 25 Kultūros Židiny.

Pakartotinai primename, kad visi asmenys, neturį JAV pilietybės, sausio mėnesį turi užpildyti registracijos korteles, kurias galima gauti pašto ir emigracijos įstaigose.

Dr. K. G. Ambrozaitis, ilgametis Darbininko skaitytojas, atsiųsdamas metinę prenumeratą, pridėjo 17 dol. auką. Aidam atsiuntė 50 dol. Leidėjai dėkingi donsiams spaudos rėmėjai.

Simo Kudirkos šaulių kuopos šaudymo pratimai įvyks sausio 21, sekmadienį, 1 val. popiet Nassau County Indoor Rifle and Pistol Range šaudykloje, Mitchel Park, Uniondale, Long Island, prie Nassau County koliziejais. Šaudykla yra puikiai įrengta, dalinai po žeme ir apšildoma. Šaudymo pratimai bus atliekami 22 kalibro šautuvais, tačiau bus galima naudoti ir kitus šaudymo ginklus. Šauliai ir visi, kurie norėtų dalyvauti šiuose šaudymo pratimuose, prašomi registruotis iki sausio 20 pas kuopos šaudymo vadovą Algį Jankauską, tel. 849-2260.

N. Y. Liet. Dailininkų Sąjungos susirinkimas bus vasario 4, sekmadienį, 2 val. popiet Kultūros Židinio posėdžių menėje. Bus aptarta metinė sąjungos veikla, padarytos metinės apyskaitos. Po susirinkimo — kavutė.

Kun. A. Rubšys, Manhattano kolegijos profesorius, šį savaitgalį buvo išvykęs į Rochesterį, kur sausio 13 buvo jo knygos "Raktas į Naująjį Testamentą" pristatymas. Sekmadienį buvo studentų ateitininkų susirinkimas, kuriame kalbėjo svečias kun. A. Rubšys. Jis taip pat parašė ir antrąjį šio veikaloto mą, kuris dar šią vasarą bus išleistas.

Nidos leidykloj Anglijoj išleistas kasdien nuplėšiamas kalendorius gaunamas ir Darbininko administracijoj. Su persiuntimu kaina 5 dol.



Dekoratyvinė lietuviška plokštė.

## SPALVINGA MAIRONIO MOKYKLOS EGLUTĖ

Maironio lituanistinė mokykla sausio 7, sekmadienį, Kultūros Židiny surengė savo kalėdinę eglutę. Nors oras buvo kiek nepalankus, bet Kultūros Židiny buvo pilnas.

Pradžioje 12 val. buvo jaunimo mišios. Po jų — vaišių pertrauka. Antrą valandą buvo eglutės programa.

### Ateina mokykla

Visiems susėdus, prasivėrė šoninės durys, ir įėjo baltai apsiųrenge patys mažieji. Kiti buvo su

angelų kostiumais. Publika pasitiko plovimais. Vaikai žygiavo iki scenos, kur buvo įtaisyti choro laiptai. Skyrių tvarka suėjo visa mokykla ir sustojo prieš sceną.

Tai buvo mokyklos choras, kuriam sumaniai vadovauja muzikė Nijolė Ulėnienė. Ji pati chorui ir akomponavo elektriniu pianinu ir drauge vadovavo visam giedojimui. Vaikų choras sugiedojo: Gul šiandieną jau ant šieno, Gloria in excelsis Deo, Varpeliai (versta iš anglų kalbos Jingle Bells) ir Kalėdos Lietuvoje.

## PRISIMINTAS KLAIPĖDOS ATVADAVIMAS

Kultūros Židinio mažojoje salėje sausio 13, šeštadienį, 7 v.v. surengtas Klaipėdos krašto atvadavimo minėjimas. Atsilankė apie 80 asmenų. Minėjimą rengė Simo Kudirkos šaulių kuopa, talkinama ramovėnų, birutėčių, savanorių kūrėjų. Mažosios Lietuvos rezistencijos sąjūdžio ir Mažosios Lietuvos Bičiulių draugijos.

Minėjimą pradėjo kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas, papasakodamas, kaip šauliai dalyvavo sukilime. Paprašė susikaupti minute pagerbti žuvusius sukilime.

Žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis, prisimindamas anuos laikus, kaip lenkai darė intrigas, kad kraštas jiems atitektų. Prisiminė buvusį Lietuvos gen. konsulą Joną Budrį, kuris buvo to sukilimo vadas ir ėmėsi rizikos.

Paskaitą skaitė dr. Jonas Stiklorius iš Philadelphiajos, Pa. Paskaita buvo įdomi, simpatyngai perteikta. Išryškino tas aplinkybes, kurios privėdė prie sukilimo. Kaip vyko tas sukilimas, kaip reagojo aliantai, kurie buvo net karo laivus atsiuntę į Klaipėdą. Kalbėjo, kaip Klaipėdos kraštas, prijungtas prie Lietuvos suklestėjo. Kalbėjo ir apie Mažąją Lietuvą, jos praeitį, jos indėlį į lietuvių kultūrą. Čia buvo suminėta ir pirmoji Karaliaučiuje atspausdinta Mažvydo knygelė, ir poetas Kristijonas Donelaitis. Kalbėjo ir apie dabartinę M. Lietuvos padėtį, kad

Metropolitan Opera New York'e šį šeštadienį, sausio 20, muzikos mėgėjams suteiks išskirtiną šventę. Pirmą kartą istorijoje tą pačią dieną iš operos rūmų tiesiogiai bus transliuojamos dvi operos. 2 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Donizetti opera Don Pasquale. Pagrindiniai solistai: Sills, Bacquier, Kraus, Hagegard. Dirigentas — Rescigno. 8 val. vak. New Yorko laiku per televiziją bus transliuojama Verdi opera Luisa Miller. Pagrindiniai solistai: Scotto, Kraft, Domingo, Milnes, Giaotti, Morris, Bybee. Dirigentas — Levine.

visas kraštas yra surusintas, pažeisti net vietovardžiai.

Po paskaitos Vida Jankauskienė paskaitė ilgesnę Jono Valaičio baladę "Neringa".

Muzikinę dalį atliko du Apreiškimo parapijos choro nariai — solistai — Astra Butkutė ir Leonardas Ralys. Jie padainavo du duetus: Švedo — Lygioj lankele, D. Andriulio — Plaukia Nemunėlis. Bisui pakartojo paskutinės dainos vieną posmą. Akomponavo Apreiškimo parapijos vargonininkas Viktoras Ralys. Malonu, kad atėjo čia choro solistai ir įsijungė į programą, ypač malonu, kad pasirodė jauna simpatyngi solistė Astra Butkutė.

Salę dekoravo P. Jurkus. Sienos gilumoje raudonom fone buvo pakabintas Klaipėdos herbas, aplinkui papuoštas lietuviškais ornamentais.

Pabaigoje K. Miklas padėjo visiems programos dalyviams. Sugiedota Lietuvos himnas. Vaišės surengė šaulė Elena Mickeliūnienė. Visi turėjo progos pasišnekučiuoti ir pabuvoti iki kokios 11 val. (p.j.)

Lietuviškas kalendorius 1979 metam yra išleistas ir Darbininko administracijos. Skaitytojams jis jau buvo pasiųstas. Kas norėtų gauti daugiau egzempliorių, gali kreiptis į Darbininko administraciją. Pašto išlaidom pridėdama 1 dol. — Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Cleaning woman for professional office and home. 2 days a week. Ideal, conveniences. Bay Ridge area, Brooklyn, New York. Tel. 236-7957.

Išnuomojamas kambarys moteriai prie parko Woodhavene. Gali naudotis virtuve. Skambinti 441-1215.

Woodhavene išnuomojamas pirmame aukšte butas iš 6 kambarių. Skambinti po 7 val. vakaro tel. 296-8380.

Moteris ieško kitos moters bendram gyvenimui. Kambaris ir kitos sąlygos pranešamos skambinant telefonu FI 1-3790.

Susirinkusieji pasidžiaugė šiuo dideliu jaunimo choru, kurio galečių pavydėti daugel lietuviškų kolonijų, ir nuoširdžiai paplojo.

### Gyvasis paveikslas

Vos choras pasitraukė, tuoj vaikučiai rikiavosi scenoje. Buvo gyvasis paveikslas — Betliejus. Čia buvo įjungti visi mažieji, kurie vaidavo angeliukus. Vaikai pasakė keletą eilėraščių.

### Vaidinimas

Svarbiausias šio vakaro momentas buvo vaidinimas, Zitos Visockienės parašytas "Susitikimas mėnulyje". Veikaliukas parašytas pagal televizijos fantastines programas, kur keliaujama į erdves. Ypač puikūs buvo vaikų kostiumai, kuriuos pagamino mamytės. Vaidinimą režisavo G. Stankūnienė ir R. Česnavičienė. Dekoracijas darė Audronė Katinaite. Čia buvo pavaizduota ir raketa Lituanika II.

Vaidinimėlis praėjo sklandžiai. Vaikai parodė daug sumanumo, buvo miela visiem pažiūrėti.

### Ateina Kalėdų senis

Po vaidinimo pasirodė Kalėdų senis (Antanas Bagdžiūnas). Jis dalijo vaikams dovanas ir įvairiai linksmino mažuosius.

Abiejose salėse veikė loterijos. Viena buvo skirta vaikams, o kita — suaugusiems. Fantus loterijom suaukojo mokyklos mokinių tėvai. Drauge vyko ir vaišės, nes veikė užkandinė. Visas Židiny jaunatviškai ilgai užė.

Eglutė praėjo gražiai ir nuotaikingai, visus suburdama į didelę mokyklos šeimą. (p.j.)

## PADĖKA

Mokyklos vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie eglutės pasisėkimo.

Nijolė Ulėnienė paruošė dainas, Giedrė Stankūnienė ir Ramutė Česnavičienė — gyvąjį paveikslą ir surežisavo vaidinimėlį, Raimundas Balsys — šokius, Audronė Katinaite padarė dekoracijas, Olga Ilgūnienė, Ina Gvildienė, Birutė Liogienė ir Josefina Senken — kostiumus, Vladas Sidas sutvarkė garso sistemą, Gediminas Ridikas — šviesas. Loterijomis rūpinosi ir jas pravedė Audronė Bartienė ir Josefina Senken.

Dėkojame tėvų komitetui ir visiem tėvams už dovanas, užkandžius, gėrimus.

## Maspetho žinios

### Lietuvos vyčių 110 kuopos veikla

Kuopos susirinkime sausio 3 kalbėjo svečias Tėv. Pijus Šarpanickas, OFM. Jis pradžioje kalbėjo apie lietuvių tautos kilmę, o paskui apie darbą misijose. Rodė skaidres iš savo gyvenimo Naujojoje Gvinėjoje, kur jis dirbo tarp raupsuotojų.

Centro valdybos pirmininkas Philip Skabeikis kalbėjo apie vyčių organizacijos reikšmę, skatino narius įsigilinti į vyčių konstituciją.

Visi vyčiai prašomi dalyvauti vasario 18 d. 11 val. pamaldose. Tada bus prisiminta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Po pamaldų parapijos salėje — užkandžiai ir trumpa programa.

Kovo 4, per šv. Kazimierą, mišios bus 11 val. Po mišių užkandžiai.

Atlanto apskrities seimas bus kovo 11 Scrantone, Pa. Iš čia važiuojama autobusu. Seime numatoma pašventinti naują apskrities vėliavą ir nusipelnusiems nariams įteikti trečiojo laipsnio medalius.

Pavasario polkos festivalis bus balandžio 21 parapijos salėje. Parengiamuosius darbus atlieka Peter Yushkevičius ir Tony Migliore.

Kovo 7-tos susirinkime pakviesta kalbėti Ann Klem, Kearny vyčių kuopos pirmininkė. Ji rody, kaip reikia daryti vėlykinius margučius.

Vyčiai kviečia ir kitus įstoti į jų eiles.